

ཉི་ཤུ་པ་ནི་འགྲེལ་པ་མི་ག་དོན་གསལ་བ་ནི་སྟོན་མེ་དང་།

སུམ་ཏུ་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དབྱིག་གཉིན་དགོངས་སྟོན་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ལྷ་རམས་པ་མཁྱིན་རབ་དཔལ་འབར་གྱིས་བརྒྱམས།

ཚུམ་པ་པོའི་སྒྲིལ་གྱི་གཏམ།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདིར་བདེ་བ་སྐྱབ་ཐབས་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་
ཐབས་འདྲ་མིན་ཞིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ལས་སྤྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་
སྤྱིང་ནས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་པར་རེ་བ་ནི་ནད་པས་སྤྲོན་ལོག་བསྤྲོན་པ་ཇི་
བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་གསལ་བར་མཐོང་བ་འདིས་ཐབས་ཚུལ་དེ་འདྲས་ནི་
ཕན་བདེ་རྒྱལ་མ་བསྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་མ་ཟད་ཉེས་ཚེགས་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་
བྱུང་དང་འབྱུང་བར་ངེས་སོ། །

འོ་ན་ཕན་བདེ་རྒྱལ་མ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་སྟུང་ན་དེ་ནི་ནད་
སེལ་སྤྱད་ལེགས་པར་དུལ་བ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སེལ་སྤྱད་
རྒྱད་འདུལ་ཐབས་སྤྲོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་
ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཀའ་བསྐྱེལ་པ་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
ལས་ཐབས་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དེ་ལ་སེལ་སྤྱད་མ་དུལ་བ་འདིའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནི་སེལ་སྤྱད་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་
དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་བཞིན་ལེགས་པར་འཚོལ་ཏེ་ཤེས་དགོས།
འདིའི་ཚུལ་ཡང་སྤྲོན་པ་མཚེགས་ཉིད་ཀྱིས་གསུལ་བྱའི་དབང་གིས་འཚོལ་
ཚུལ་རིམ་པ་ཕྱ་རགས་སྤྲོ་ཚེགས་པ་གསུངས་ཡོད་པ་བཞིན་དེ་དག་གི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་རིགས་འདྲ་

མིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་
ལམ་མང་པོ་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ཤེས་
པའི་ཐབས་རྒྱལ་ལ་འབད་བཅོམ་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་རགས་ལུས་པར་མཐོང་
ངོ། །

དེ་ཡང་ད་ལན་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་
ཞབས་ཀྱི་གསུང་ཉི་ཤུ་པ་དང་། ལུས་རྩ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི་
དག་གི་ཆོག་དོན་ལ་བཀའ་དྲིན་ལྷ་མེད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་
དག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདྲིས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དྲིན་ལས་འོལ་
སྦྱི་ཙམ་གྱི་གོ་བ་རེ་རྟེན་པ་རྣམས་བརྟེན་བྱུང་དང་། གོམས་འདྲིས་རིམ་
འཕེལ་ཡོང་རེ་མ་ཟད་བདག་འདྲ་གཞན་འགའ་ལའང་ཕན་པ་ཕྲན་བྱ་ཙམ་
རེ་འབྱུང་སྤིད་དོ་སྙམ་སྟེ་གོང་གསལ་གཞུང་དེ་དག་གི་ཆོག་དོན་རང་སྟོར་
གང་ལྟོགས་ཡིག་འགོད་བགྱིད་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་གཞི་བྱས་སའི་འགྲེལ་པ་སྟེ་དགོ་བསྟན་འགྱུར་ནང་གི་གཞུང་
ཆོན་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟོན་དང་དུལ་ལྷའི་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་མ་གཏོགས་
བོད་འགྲེལ་ནི་རྟེན་མེད་མ་བྱུང་ཞིང་། སྦྱིར་གཞུང་འདི་དག་གི་ཆོག་དོན་
ཤིན་ཏུ་རྒྱུངས་པ་དང་། ཆོག་འགྲེལ་ཡང་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་གསལ་པོ་རང་
མེད་སྟབས་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སྦྱེས་སྦྱངས་ཤེས་
ཆད་དམན་པས་འདིར་སྐབས་འགར་འཕྲོས་དོན་དོགས་དཔྱེད་ཕྲན་བྱུང་
བཅས། མྱོངས་སྟོར་ཤར་ཆོད་བྱིས་ཐལ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནོར་འཁུལ་ཅིས་

ཀྱང་བྱང་ཡོད་ངེས་པས། འདི་བཞིན་སྐྱོན་ལམ་དུ་སོན་པ་གཟུར་གནས་
མཁས་དབང་རྣམ་པས་བྱུགས་བརྩེས་ནས་ཡང་འདྲོར་བ་མེད་པར་ལེགས་
སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བཀའ་སློབ་ཅིས་ཀྱང་གནང་སྦྱང་ཡོད་པར་ཉུ་རྒྱ་
ལགས་སོ།། །།

ཚུམ་པ་པོ་འབྲས་སློ་སློང་སྟོམ་འབོར་ཁམས་ཚན་ཕྱན་མཁྱེན་རབ་
དཔལ་འབར་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༧ བཟང་པོ་ཉིན།

བེ་རི་དགོ་བ་ཤེས་འཛིགས་མེད་དབང་རྒྱལ།

གསལ་མཛད་འཕགས་བོད་མཁས་པའི་ཚོགས་ལ་འདུད། །

དེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་
 གསུམ་ཆ་ལག་དྲུ། མཁས་པའི་བྱ་བ་དང་། བརྩན་པའི་སྦྱོང་པ། བཟང་
 པོའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ནི་ཐབ་གྱི་སྦྱེད་པུ་དང་། སུམ་རྐང་གི་ཆ་ཤས་
 བཞིན་མེད་ཐབས་མེད་པའི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཞིག་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཁས་པའི་བྱ་བ་ལ་སུ་མཐའ་མེད་ཅིང་།
 མཁས་བྱའི་ཤེས་བྱ་ལ་བགྱངས་མཐའ་མི་མངོན་མོད། གང་ཞིག་མཁས་
 པའི་གནས་ལ་འང་འཆད་ཚུང་ཚུམ་གསུམ་ལས། རྣམ་རིག་སྤྱོད་པའི་སྦྱོབ་
 དཔོན་ཅན་ཏ་གོ་མིས།

སྤྱིད་ཕྱིར་མི་འབྲུལ་རྩོམ་པ་སྟེ། ། ཞེས་པ་དང་།

རྒྱུ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

རིགས་ལམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་། །

གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། །

ཆོག་སྒྲུང་རྩལ་ལ་མཁས་པའི་ངག་གི་དཔལ། །

ས་སྟངས་འདི་ན་རིན་ཆེན་རྣམས་གསུམ་སྟངས་ལྟར་། ཞེས་དང་།

བསྟན་དར་ལྟ་རམས་པས།

མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་འཆད་ལ་མི་མཁས་ན། །

སྟན་གྱིས་དབུལ་བའི་སྟན་པ་མཁས་པ་བཞིན། །

ཚུད་ལ་མཁས་ཀྱང་ཚུམ་རྩལ་མི་ཤེས་ན། །

ལྟེ་བརྟུ་སྟུལ་ནས་སྟུམ་ཀྱང་སྟུག་པ་ཡིན། །

ཚུམ་པ་ལེགས་ཀྱང་སྟུག་བྱིས་མི་འབྱོར་ན། །

དཔའ་རྩལ་ཆེ་བའི་དཔའ་བོ་ལག་རྩམ་འདྲ། ཞེས་དང་།

ཀོང་སྟུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས།

རིག་པ་དཔེ་ཐོག་འགོད་པའི་ལག་ལེན་དཀའ། །

མ་སྦྱངས་སྟན་རྒྱལ་ཐོགས་པས་ནད་པ་བསྟུ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

རྩོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་ཆེས་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པ་འང་ཉུག་ལ་དགོས། ད་
 རེས་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ལྷ་རམས་པ་ལྟུང་རིགས་ཀྱི་གཤེག་རྩལ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ངའི་གྲོགས་པོ་སྤྲོམ་ར་དག་
 བཤེས་སུ་ཆོག་གས་སྤྱིན་པ་འམ་མཁུན་རབ་དཔལ་འབར་ལགས་ཀྱིས་༼ ཉི་
 ལུ་པའི་འབྲེལ་པ་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ་དང་༼ ༼ སྤྲོམ་རུ་པའི་
 འབྲེལ་པ་དབྱིག་གཉེན་དགོངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཉིས་གསར་རྩོམ་གནང་འདུག་པ་
 ནི། རྩོམ་རིག་སྤྲོ་བའི་གསུང་རབ་དང་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་ལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་ནས་ཉི་ལྷའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་བྱུང་གཅིག་དུས་གཅིག་དུ་འཆར་བའི་ཆོར་སྒྲུང་ངང་གིས་
 བྱུང་། དེ་ཡང་དབྱིག་གི་གཉེན་པོའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཕྲ་ཀར་ན་སྡེ་
 བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་ཉི་ལུ་པའི་གཞུང་ལས། འདི་དག་རྩོམ་པ་
 རིག་ཙམ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་དང་པོས་གང་ཞིག་བརྗོད་པའི་
 བསྐྱུས་དོན་གྱི་ཁོག་འབྱུང་པ་དང་། ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པ། གལ་ཏེ་རྩོམ་
 རིག་དོན་ཡིན་ན། །ཞེས་པ་ནས་བདུན་པ། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདོད་མི་བྱ། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྒྱལ་བའི་ལན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོགས་སྤྲ་མས་
 བཟངས་པའི་ལྟུང་གི་དགོངས་གཞི་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་སྤྱི་བའི་རིགས་
 ལམ་གྱིས་ཕྱོགས་སྤྲ་མའི་དམ་བཅའ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། ཆོག་ས་བཅད་
 བརྒྱད་པ་གཟུགས་སོགས་སྤྲེ་མཆེད་ཡོད་པ་ནི། །ཞེས་པ་ནས་བདུ་པ།
 འབྱུང་འབྱུར་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞན་

ལུགས་གྲུབ་མཐས་བགྲངས་པའི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱི་རོལ་
དོན་དུ་ཡོད་པར་གསུང་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་དངོས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་
ཉིད་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་མང་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། ཆོགས་བཅད་
བཅུ་གཅིག་པ། དེ་ནི་གཅིག་ནའང་ཡུལ་མིན་ལ། །ཞེས་པ་ནས་ཉེར་
གཉིས་པ། བསམ་ཡས་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་ཚུལ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་
སྒྲོས་པ་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་ནས་མཇུག་བསྡུས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ་སུམ་རུ་པའི་གཞུང་ཡང་གོང་གི་ཉི་ཤུ་པ་དང་ཁོག་འདྲ་བར་
གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་རྣམ་
པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་ལུང་རིགས་གིས་སྒྲོས་པ་དུ་མས་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཐོག་
དེ་ལས་འཕྱོས་པའི་རྣམ་རིག་སྒྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ང་གཅིག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་བཤད་རྒྱས་པར་
གནང་ཡོད་པས། དེས་ན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཤུ་ཀ་ར་ན་སྟེ་
བརྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ཁྱོད་ནས་འདི་གཉིས་ནི་རྣམ་རིག་སྒྲ་བའི་ལྟ་གྲུབ་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འཛིན་ཆེན་པོ་དག་གི་ལེགས་བཤད་ཁྱོད་
གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་ཁ་གསལ་ཞིང་གཏིང་ཟབ་པ་ཞིག་བཙལ་དུ་མེད་

ཕ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་སྡོན་ནས་ད་བར་འཕགས་བོད་མཁས་པ་ནམ་
 མཁའི་སྐར་ཚོགས་དང་གྲུང་བཞིའི་བྱེ་མའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་བྱོན་པའི་
 ཁྱོད་ནས། འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དག་གི་གཞུང་ཚིག་རེ་གཉིས་ཚོས་རྣམས་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཙམ་བགྲངས་
 པ་ལས། ཉི་ཤུ་པར་དབྱིག་གཉེན་རང་གི་རང་འགྲེལ་དང་། སུམ་རུ་པར་
 སློ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གཞན་འདི་གཉིས་རྩ་བར་བཟུང་ནས་ཚིག་
 འོན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྩམ་མཁན་ཞིག་ཁོ་བོ་མཐོང་རྒྱ་རྒྱུང་བས་མིན་ན་ད་ཕན་
 གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་འདྲ། དེར་བརྟེན་གོ་ཐོས་ལ་དེ་སྡོན་གཞུང་འདི་
 གཉིས་བྱེས་འབྱོར་ནང་བསྟན་མཐོ་སློབ་ག་གོ་མོ་ཞིག་གི་སློབ་ཚན་དུ་ཡོད་
 པར་དགོ་བཤེས་ཤིག་གིས་སློབ་བྲིད་སྐབས། ཚིག་འོན་གཉིས་ཐད་ནས་
 འགྲེལ་བ་མེད་པའི་བཤད་པ་མི་ཟུང་བ་ཞིག་གནང་དགོས་བྱུང་རབས་ཀྱང་
 གྲགས་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག གཅིག་བྱས་ན་རང་རེ་བོད་ཀྱི་སྡོན་དང་མཁས་
 སྡོན་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་། འཕགས་བོད་མཁས་པ་གང་ཞིག་གི་འགྲེལ་བ་
 བརྒྱམས་ཟིན་པ་ཞིག་ལ། མཆན་འགྲེལ་དང་། འབྲུ་འགྲེལ། ཚིག་འགྲེལ།
 འོན་འགྲེལ། རྒྱས་འགྲེལ། བསྟུས་འགྲེལ། དམར་འགྲེལ། རྒྱ་འགྲེལ།
 གསང་འགྲེལ། སྤྱི་དོན། མཐའ་དཔྱད་སོགས། རྣམ་གྲངས་འདྲ་མི་གྱི་
 འགྲེལ་རྩམ་ལ་འཆང་ཀ་བརྒྱབ་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྡོན་བྱོན་མཁས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བའི་འགྲེལ་བ་ཞིག་མེད་ནི་གཞུང་འདིའི་རྩ་བ་ལ་འཇུག་སྐྱངས་
 མི་ཤེས་པའི་གོམས་སྟོན་ཞིག་སྤྲ་ས་ནས་ཆགས་ཟིན་པ་འདྲ། དེས་ན་དོན་

དངོས་ཀྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་ལ་ལྟང་རིགས་
གཉིས་ལྡན་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མིས་ཕུགས་ཟིན་པའི་འབེན་ལ་
མདའ་ཆགས་དང་། གཞན་གྱིས་བདོན་ཟིན་པའི་གདེར་ཁ་བསྐྱར་སློབ་མི་
གནང་བར། དེ་ཕྱོག་འགྲེལ་རྩོམ་མེད་པའམ། ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་འགྲེལ་ལས་
བོད་འགྲེལ་མེད་པའི་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ཆོག་དོན་གྱི་འགྲེལ་བ་གང་ཞིག་
གནང་རྒྱ་ཡོད་ན་གནང་བའི་དུས་ལ་བབ་འདུག་སྟེ།

གནད་ཀ་འདི་ཉིད་རྩ་འཛིན་གནང་ནས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་གིས་
བརྩམས་པའི་ཉི་ཤུ་པ་དང་སུམ་རུ་པའི་འགྲེལ་རྩོམ་གསར་པ་འདི་དག་ནི།
འགྲེལ་རྩོམ་གྱི་འཁར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་རྒྱ་བའི་ཡངས་འདུག་མི་ཐུབ་
པའི་རྟོག་གི་ཆུན་གྲས་མང་པོ་ཞིག་ལ་འཁར་དབུག་གསར་པ་ཞིག་དུ་ཐུར་
འདུག་ལ། སློ་བོས་ཀྱི་གཤོག་བྱང་ཐོགས་ལ་ཉེ་བའི་གཞོན་སྤྱོད་ཁག་ཅིག་
ལ་རང་དབང་གིས་འཕུར་སྤྲོད་ཅེན་པའི་མཁའ་ལམ་གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་
བསྐྱེད་འདུག་སྟེ།

ད་དུང་རྩོམ་ཡིག་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཁ་ཤས་བཟང་ན། རྩ་བའི་ཆོག་གི་
འབྲུ་དེད་པས་ཆོག་གི་ཁོག་འབྲུབས་སྒྲངས་གྲུ་ཡངས་ཤིང་འགྲེལ་ཆགས་
པ། དོན་གྱི་འགག་ལ་ལྟང་གི་བཤད་པ་རྒྱས་པས་ཐེ་ཆོམ་གསུམ་གྱི་འཕྲང་
ལས་བཀལ་སླུ་བ། དཀའ་བའི་གནད་ལ་རིགས་པའི་འཕུལ་མཆོམས་ཟབ་
པས་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ། གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་མཐོང་ཐོས་
ཀྱི་གོ་རྒྱུ་ཡངས་པས་གཞན་ལུགས་ཕྱོག་དུ་བསུ་མཁས་པ། གདོན་ཆོགས་

རིག་པའི་ལམ་ལ་ རྩོད་སྐྱབ་བག་ཆགས་རྟོན་པས་སྐྱབ་དང་སུན་འབྱེན་གྱི་
 རིགས་པའི་དབལ་ཆ་བ། ཞི་དུལ་སྦྱོད་པས་ཕུག་པའི་གཤེས་གཉེན་མཁས་
 པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་བབ་རྒྱངས་པ།
 དཀའ་བའི་གནད་ལ་རང་བཟོ་གཟུ་ལུམ་པོ་སྐྱོབ་མི་བྱེད་པར་དོགས་པའི་
 དཔུང་གཞི་རྣམས་མཇུག་མོ་རི་བཟུན་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། འབྱུང་དུ་ཐོན་པའི་
 ཁྱད་ཆོས་འདི་དག་གལ་ཏེ་གྲོག་པ་པོ་ཁྱོད་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྩལ་
 ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་ཅིས་ཀྱང་གཟིགས་ངེས་རེད་སྟེ། དེང་སང་གདན་
 སའི་དགོ་བཤེས་ཀྱི་མཆན་གནས་འཆང་པའི་རྩོམ་པ་པོ་རྣོ་མ་མཁན་ཁ་
 ཅིག རང་ཉིད་ཀྱིས་བྲིས་པའི་རྩོམ་ཡིག་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཆོག་གི་སྒྲིམ།
 དོན་གྱི་བབ། ལུང་གི་ཁུངས། རིགས་པའི་འགྲོས་སོགས་མཁས་པ་དགེས་
 པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དྲི་ཅམ་ཡང་མི་བློ་བཞིན་དུ། གཞན་ལུགས་དགག་
 པ་ལ་ཉི་མ་ཤར། རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ་སུན་པ་འཐིབ་སྟེ་ཤྱོགས་སུ་
 འཛིན་པའི་རྩོམ་འཆལ་རེ་གཉིས་སྟེལ་ནས། གཏང་རྒྱ་རིལ་མ་ཅམ་ལ་
 བརྒྱ་རྒྱ་སྒོ་ཅམ་ཞེས་པའི་དཔེར་ལྟར། མཁས་པ་རྣམས་གས་ཆོར་ཁ་རྒྱང་
 ཆོག་རྒྱང་གཏོང་ཅི་བྱུང་གིས་རང་ཉིད་ཏ་ལམ་ས་སྐྱ་པའ་ཆེན་དང་། ལུ་
 སྟོན་ཁ་ཆེ། མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་ལྟ་བུའི་དག་སྤང་ཤར་མཁན་དེ་དང་
 དེའི་གས་ཀྱི་རང་ལུགས་དང་།

འདིའི་རྩ་བ་རྩུམ་པ་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉི་ཤུ་པའི་མཇུག་དུ།

རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་འདི། །

བདག་གིས་བདག་གི་མཐུ་འདྲ་བར། །

བྱས་ཀྱི་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཀུན། །

བསམ་ཡས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།།

ཞེས་དང་། འདིའི་གཞུང་གཞན་དུ་འང་། ཉེས་པ་གྱུར་གང་དེ་ནི་བདག་གིས་ཉེས། །དམ་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཆད་མ་བྱུང་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་གསུང་པ་དང་ཁོག་འདྲ་པར་འགྲེལ་པ་རྩུམ་པ་པོས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཉེས་པ་གང་ཞིག་མཆིས་པ་དེ་ཀུན་རང་ཉིད་ཁོ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ལས། གཞན་སྦྱོར་བཤེད་པར་དཔའ་བོ་གཡུལ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བ། རང་སྦྱོར་སྤེད་པར་ནག་ཅན་བཙོན་དོང་དུ་བཅུད་པ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་སྤོལ་ལ་ཞེན་པའི་ཐ་གུས་མ་བཅིངས་པས། དེ་དང་དེ་དག་གིས་མཁན་ཆེན་པོ་ཁོང་ལ་འགྲན་དུ་ཡོད་མེད་གཟུ་བོར་གནས་པའི་གདན་སའི་མཁས་པ་ཆོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྤང་ལ་གཞལ་ན་འོས་པ་སྟུམ།

གོ་སྐབས་འདི་དམ་འཛིན་བྱས་ནས་གང་ཞིག་འབད་པ་དང་སྐལ་མ་འདོད་པ་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོའི་རིག་པ་སྤྲོ་བ་ཆོས་རིག་པ་དཔེ་ཐོག་འགོད་པའི་ལག་ལེན་ལ་སྤང་མིག་དང་མཆིལ་ཞགས་ཀྱི་མཆོན་ཆ་སྤྱོད་མཆོས་བཞག་ནས། མཁས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཁག་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར་མེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་སྟེ། སུན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་

བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་སྐྱོན་འཛིན་གནང་སྐྱོད་ཡིན། མཐའ་དོན།
ཚུམ་པ་པོ་གྲུས་འདུད་ཡི་རངས་དང་། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་
སྤེལ་བའི་ཆ་ལག་འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་སྐྱལ་མཆན་མཐོན་པོ་ནམ་ཡང་མི་

ཉུབ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་འཁོར་བའི་སྒྲིན་འདུན་ལྟ།

ཆོག་ལོ་སྤྱར་བ་འཕྱར་བའི་བྱིས་ཆོགས་ཁོད། །

ངེས་དོན་གསེར་ཕྱེ་སྤངས་པ་མི་མཇེའ་ཡང་། །

དཔྱོད་ལྡན་མཁས་མང་ཆོགས་པའི་མདུན་ས་ན། །

ལེགས་བཤད་འདི་འདྲ་ན་བའི་དགའ་སྒྲིན་དངོས། །

ཤིས་སྒྲིན་བཅས་བེ་རི་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་དབང་སྐྱལ་གྱིས་ནོར་
སྤྱིང་ལགོང་ས་མཆོག་གི་མཇེད་རྣམ་ཚུམ་སྤྱིག་ཁང་དུ། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལྷ་
བ་༧ ཆོས་༡༤ བོད་སྐྱལ་ལོ་༢༠༡༥ ཏུས་ཁུད་པར་ཅན་མེ་ཕག་ལོའི་ཁུ་
སྒོད་ལྷ་བའི་ཆོས་བཞི་ཉིན་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ཚུམ་པ་པོའི་ངོ་སྤྱོད་མདོར་བསྡུས།

ལྷ་རམས་པ་རིག་འཛིན་དོ་ཨེ།

༡༡། །ཚུམ་པ་པོ་ལྷ་རམས་པ་དག་བཤེས་མཁུན་རབ་དཔལ་འབར་
མཆོག་ནི་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷགས་ཁྱི་ཕྱེ་ལོ་༡༧༧༠ ལོར་བོད་
མདོ་ཁམས་སྤོམ་འབོར་སྒྲང་གི་སའི་ཆ་ལི་ཐང་བདེ་ཆ་སྟོད་པ་ཞེས་པའི་
གྲོང་སྡེ་ཨ་སྤྱིག་ཆང་ཞེས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཡབ་དོན་འགྲུབ་ནོར་བུ་དང་ཡུམ་
ཨ་སྟག་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐུ་གུའི་འདབ་བཟང་གསར་དུ་བཞད། དགྲུང་
ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐོག་ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འདྲེན་པ་
དང་བྱགས་ཇེ་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཇེ་བཙུན་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་
མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་གཙུག་ལུན་བཞེས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་གང་གི་
ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་སྒྲངས་ཏེ་ཀ་ཁ་ནས་བཟུང་འདོན་ཆ་ཆོས་སྟོད་ཁག་སྟོ་
འཛིན་གང་འཆམས་གནང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཐོག་སྟོབ་
དཔོན་མཁུན་རབ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་དག་ཚུལ་ཀྱི་བསྐྱབ་
སྤོམ་ཡོངས་སུ་མཛོན་ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བརྟུལ་ལྷགས་མི་དམན་པ་འཛིན་
ཏེ། བདེ་ཆ་བྱུང་སེམས་འཕེལ་རྒྱས་གླིང་རི་ཁྲོད་དུ་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་
ཞལ་སྤྲ་ནས་ལས་སྐྱབས་འགོ་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་སྟོབ་བྲིད་གཞན་དྲིང་མི་
འཛིན་པའི་ངང་ནས་ལོ་དྲིལ་པོ་གསུམ་དེར་སྟོབ་གཉེར་དང་སྐྱགས་རྣམ་
དཀར་ཀྱི་བྱ་བར་རོལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ཐོག་བཤེས་གཉེན་གང་གིས་
བཀས་བསྐྱལ་བ་བཞིན་འགྲུལ་རོགས་ཆོས་གོགས་ནི་ཤུ་རྩ་བདུན་དང་

ལྷན་དུ། གྲྭ་སར་ཆེན་མོར་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་ཆེད་དུ་འབའ་དང་མ་
 ཁམས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱད་དེ་རིམ་བཞིན་ཆོས་ལྷན་ཞིང་གི་སྡེ་བ་རྒྱལ་སར་ལྷ་
 ལྷན་དུ་འབྱོར་དེ་ཇོ་བོ་ཤུག་རྣམ་གཉིས་དང་གདན་གསུམ་སོགས་གནས་
 ཆེན་ཁག་མཇལ་བསྐྱོད་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་འཕགས་ཡུལ་རྩི་རྩེ་གདན་
 དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༤༥ ལོར་ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལེའི་དབང་ཆེན་བཀའ་དྲིན་སྦྱུལ་སྐབས་དང་བསྐྱོན་
 ཏེ་འབྱོར། དེར་གསུང་ཆོས་ལུས་སུར་གནས་ཆེན་ཁག་མཇལ་བསྐྱོད་ཀྱིས་
 བཅ་ཆ་བརྒྱད་མེ་འཁོར་ནས་རིམ་བཞིན་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་དཔལ་ན་ལེ་རྩ་
 གཉིས་པ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་མོར་འབྱོར།
 དེར་སྤར་སློབ་བཞིན་སློམ་འབོར་ཁམས་ཆོན་བརྒྱད་ནས་དཔལ་ལྷན་
 མཁས་མང་སློ་གསལ་གླིང་གི་ཆོས་སྒྲོར་ལུགས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། ཡོངས་ཀྱི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་ཤར་པ་ཆོས་རྩེ་བཅུན་སློ་བཟང་བསྟན་
 འཛིན་མཆོག་དང་། གོ་བོ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱི་ཞལ་
 སྤར་ནས་ལས་བསྐྱུས་གྲྭ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློབ་འབྲིད་གནང་ནས་བཀའ་དྲིན་
 ཤིན་དུ་ཆེ། དེའི་རྩིས་དྲང་ངེས་འཛིན་གྲྭ་ནས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་ཆེན་མོ་ཏེ་ཏོར་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་མཆོག་དང་ཕ་ར་
 བློན་རྣམ་རྒྱལ་དབང་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་སྤངས་ཏེ་
 གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་སློབ་བྲིད་དང་ཡང་བར་
 བར་དུ་དམིགས་བསལ་དྲོགས་དཔྱོད་སོགས་སློ་ཡིད་ཆོམས་པ་ལུ་རྒྱ་རྒྱུ་བྱང་

བ་དེ་ནི་དུས་མཐར་འདི་ལྟ་བུར་བསྐལ་བ་གིན་དུ་མ་དཔ། ལར་ནས་གྲ་ཚང་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་རིམ་ཡོངས་སུ་བཀལ་ཏེ་དགོ་ལུགས་
 རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཆེན་མོ་ལོ་དུག་བསྤྱོད་དེ་ལྟ་རམས་ཅེ་ཡུད་གཉིས་པའི་ཨང་
 རིམ་ཐོབ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ རང་ལོ་སོ་དགུ་ཉེང་གདན་ས་སེར་འབྲས་
 དགའ་གསུམ་གྱི་མཆོན་མཁས་མང་འདུས་པ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་སུ་ལོ་ངོ་
 རྒྱུ་ལ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་སྤྱིང་བཙོན་ཤར་མ་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་སུ་དགོ་
 བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་དམ་འཛིག་གནང་སྟེ་ད་ལྟ་ཆོས་སྟེ་འདིར་སློབ་གཉེར་
 བ་གསར་བུ་རྣམས་ལ་སློབ་བྲིད་གནང་བཞིན་བཅུགས་ཡོད་པ་ལགས་སོ།།

ཕྱན་ཆོས་གོགས་པ་ར་རིག་འཛིན་དོ་རྗེས་དྲང་པོའི་ལས་ནས་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༠༧ ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཆོས་ ༧ ལ་བྲིས།

༄༅། ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཅུགས་སོ།།

སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །
འགྲོ་ཁམས་མོས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་སྣ་ཆོགས་གསུངས། །
རང་རང་གྲུབ་མཐའི་སྟོལ་དུ་འགྲེལ་མཛད་པ། །
འཕགས་ཡུལ་པའ་གྲུབ་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་འདུད། །

མདོ་རྒྱད་དགོངས་འགྲེལ་བོད་ཡུལ་གསལ་བྱེད་པ། །
སྟོན་བྱོན་ལོ་པའ་རྒྱལ་སྟོན་མཁས་གྲུབ་དང་། །
དངོས་བརྒྱད་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ཆོགས་རྣམས་ལ། །
སྟོང་ནས་འདུད་དོ་བྱང་རྒྱབ་བར་དུ་སྦྱོངས། །

ཁྱད་པར་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཅིག་ཅེས། །
སྟན་པའི་རྩ་སྤྲུལ་ཞིང་ཁམས་ཀུན་འགོངས་པའི། །
སྤྲུལ་དབྱེར་མེད་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད། །
བདག་སྟོང་འདབ་བརྒྱད་སྟོང་གི་དབུས་ན་བཅུགས། །

བཤེས་གཉིན་དྲིན་གཟོ་རང་སློ་གོམས་ཕྱིར་དང་། །
བདག་འདྲ་གཞན་ཡང་གཞུང་མཆོག་འདི་འདྲ་ལ། །
ཆོགས་རྒྱུང་འཇུག་སྤྲད་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ལ། །
བརྟེན་ནས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་འཆད་ལ་སྟོ། །

ཞེས་སྐབས་ཡུལ་གོང་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བཞེས་པར་དང་གིས་བཞེས་
སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་གང་བཙུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་
གྱིས་མཛད་པའི་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ཡིན་ལ། འདི་སྟོས་པ་སྐྱུངས་ཏེ་གོ་བདེ་ལ་
དོན་བསྐྱུས་པ་ཞིག་བཞེས་པར་འདོད་དོ། ། དེ་ཡང་འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི།
མཆོན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕུག་ མཆོན་ཅན་གྱི་གཞུང་དོན། མཇུག་
བྱུང་དོ། །

དང་པོ་མཆོན་གྱི་དོན་ནི། བིང་ཏ་ཀ་ཀྲ་རི་ཀ། བོད་སྐད་དུ་ཉི་ཤུ་པའི་
ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕུག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་ཕུག་
འཆལ་ལོ། །གནས་སྐབས་བསྐྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་དང་། རྒྱལ་
པོའི་བཀའ་བཅད་གྱིས་མངོན་པོའི་སྟེ་སྟོན་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲོས་པ་
གཞུང་ལུགས་གཞན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །འོན་ཀྱང་
དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། མངོན་པོའི་སྟེ་སྟོན་དུ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་འཇམ་
དབྱུངས་ལ་མཆོད་པར་བཞེས་དགོས་པ་འདི་ཁྱི་ལྷེ་སྟོང་བཙན་གྱིས་བཀའ་

བཅད་ཡིན་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཕྱི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱད་པའི་ཁྱི་
སྒོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐབས་སུ་བེ་རོ་ལོ་རྩ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྐྱར་བྱིན་པས་དེ་
དག་དང་དུས་རུང་མི་མཚུངས་པས་ཕྱིས་སུ་དེ་ལྟར་བཅུག་པ་ཡིན་མིན་ཆ་
མ་འཆའ། ཡང་ན་མཆོད་བཞེད་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་གཞན་དུ་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
བཤད་པ། དོན་བསྐྱུས་བ། དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདི་དག་རྣམ་པ་རིག་ཙམ་ཉིད། །

ཡོད་པ་མ་ཡིན་དོན་སྒྲུང་བྱིར། །

དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས། །

སྐྱ་ལྷེ་ལ་སོགས་མེད་མཐོང་བཞིན། །

ཞེས་ཆོས་འདི་དག་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་རྣམ་རིག་ཙམ་མིན་པའི་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་འོ་ན་དབང་པོའི་
མདོན་སུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི་བདག་
ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་དབང་གིས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། རབ་རིབ་ཅན་དག་གིས་སྐྱ་ཤད་དང་
ལྷ་གཅིག་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་དུ་དེ་དག་མཐོང་བ་སྟེ་སྒྲུང་བ་བཞིན་
ནོ། ། སོགས་སྐྱས་མི་ལམ་དང་བྲག་ཆར་ལ་སོགས་པའི་རྩུན་པའི་དཔེ་
རྣམས་བསྐྱ་བའོ། །

འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མདོ་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྒྱུར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པ་མིན་ཞེས་
ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རིགས་ཏེ། ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ས་ཐུབ་གྱི་མདོ་བསྟན་
འགྱུར་རྣམས་སུ་ཕྱི་དོན་སྒྱུར་འགོག་པ་དང་། གྲེ་བྲག་དུ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་
བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མ་གཏོགས་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་འབྱེད་
པ་མི་སྒྲུང་བས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་རིགས་སོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་འབྱེད་
པའི་ལུགས་འདིའི་ཁྱད་ས་ཐུབ་གྱི་རྒྱ་གཞུང་ཡོད་ན་སྟོས་ཤིག ཡང་འགའ་
རེས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བ་
ལུགས་འདི་ལ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་
ཏེ། ལུགས་འདིར་གཟུགས་སོགས་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པ་གཞུང་དུ་མ་ནས་
གསུང་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
ཕྱོགས་ལྗུང་གི་དུས་འདིར་ཕན་ལས་གཞོད་ཆེ་བ་མཐོང་ནས་མི་སྤྲི་
བརྟུལ་ལུགས་ལ་གནས་ཏེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་བཤད་པར། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱི་
འདི་སྐད་ཅེས་བཤམ་ཏེ།

རྩ་བ། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་དོན་མིན་ན། །

ཡུལ་དང་དུས་ལ་ངེས་མེད་ཅིང་། །

སེམས་ཀྱང་ངེས་མེད་མ་ཡིན་ལ། །

བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་འགྱུར། །

ཞེས་གཏམ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་ན་སྟེ་མེད་པ་ལས་
བྱུང་ན་དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ཏུས་ངེས་
པ། སེམས་ངེས་པ་མེད་པ། བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་གནོད་བྱེད་བཞི་འགོད་པ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཡུལ་
འགའ་ཞིག་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡོད་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པས་ཕྱི་དོན་
མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། །ཏུས་ངེས་འགར་གཟུགས་སོགས་སྒྲ་ལ་
ངེས་འགར་མི་སྒྲ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་
དེ་ན་འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བས་ཕྱི་དོན་
མེད་ན་དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་འབྱུང་བ་མི་འཐད་
པས། སེམས་ལ་ངེས་པར་མེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་
མཐོང་བའི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་བྱ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ་སང་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར། རང་རང་གིས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་ལམ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་
རང་རང་གིས་བྱ་བ་མི་བྱེད་ལ་སང་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ཐག་
རིང་བའི་དབང་གིས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་སྒྲ་བ་ཡང་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་
མི་ཀུས་ལ་དེ་ལས་གཞན་པར་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་དོན་མེད་ན་རྣམ་
བཞག་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཀོ་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་

འགོག་གོ། །མདོར་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་འཛིག་མི་རུས་པས་
ཡུལ་དང་དུས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད། འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པ་དང་། མཐོང་
ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བྱང་པར་འདི་དག་འབྱུང་བའི་རྣམ་བཞག་མི་འབྲད་
དོ། །ཞེས་ཚུད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུད་ཀྱང་སེམས་ཚུལ་པས་རིགས་པ་
ཁ་སྤོ་ནས་ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་རྣམ་བཞག་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འབྲད་བ་མགོ་
མཚུངས་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་གནོད་བྱེད་ཤིན་དུ་མང་ངོ་། །གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་བཟོས་མེད་དུ་འཕུལ་ནས་རྟག་དུ་ཡོད་པ་དང་
རྟག་དུ་མེད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་མི་འབྲད་པ་
གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཚུལ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་ན་རྟག་དུ་ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་དང་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་ནས་ཕྱི་དོན་
མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཕྱ་རག་མ་གཏོགས་
རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་གོ། །འདིར་བརྗོད་པ་བྱ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་
ཚོགས་ཀྱིས་འཛིགས་ནས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །ཁྱི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པ་འདི་དག་གིས་ཇི་ལྟ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ།
སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་པོའི་མདོན་སུམ་ལ་ཇི་ལྟ་སྒྲུང་བ་ཡང་དེ་
དང་འདྲ་ན། ཡུལ་ངེས་པ་དང་། དུས་ངེས་པ་དང་། སེམས་ངེས་པ་མེད་
པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་འདི་དག་ཀྱང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེ་ན། མི་རུང་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

ཕྱི་བཤུ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་འགྲུབ་སྟེ། །

མི་འདྲའོ་.....། །

ཞེས་འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་
དང་འདྲའོ། །སོགས་སྐྱུ་ལོག་ནས་འཆད་འགྱུར་གྱི་དུས་ངེས་པ་དང་
སེམས་ངེས་པ་མེད་པར་བྱ་བྱེད་རུས་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་རྣམས་
བསྐྱབ་པའོ། །འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་དུས་ཏེ། མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་འགྲུབ་པོ། །
དེ་ཡང་རང་འགྲུལ་ལས་མི་ལམ་མིས་པ་དང་མཚུངས་པས་ན་མི་འདྲའོ། །
ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མི་ལམ་ཡང་དོན་མེད་པར་ཡུལ་ལ་ལར་གྲོང་དང་ཀུན་
དགའ་རྩ་བ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཇི་དག་སྒྲུང་ལ་ཐམས་
ཅད་ནི་མ་ཡིན། ཡུལ་དེ་ཉིད་ན་ཡང་རེས་འགའ་སྒྲུང་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་མ་ཡིན་པས་དོན་མེད་པར་ཡང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འགྲུབ་པོ་
ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དོན་མེད་པར་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་
པར་མི་འགྲུབ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་སྤྱི་ཚེ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཡུལ་ལ་ལ་ན་
གྲོང་དང་ཀུན་དགའ་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་ལ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་པར་
ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ན་ཡང་གྲོང་དང་ཀུན་དགའ་རྩ་བ་
ལ་སོགས་པ་དེ་རེས་འགའ་སྒྲུང་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་མ་ཡིན་པར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར། དོན་མེད་པར་ཡང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འཐད་དོ། །
སེམས་ངེས་པར་མེད་པ་གྲུབ་པ། དཔེར་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ།སེམས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད། །

ཡི་དྲགས་བཞིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །

ཁྱུང་ལ་རྟག་ལ་སོགས་མཐོང་བཞིན།

ཞེས་སེམས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ལས་
རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་སང་པའི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་དེ་ན་འཁོད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁྱུང་ལ་རྟག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སོགས་སྤྱོད་བསྐྱུས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ངན་སྦྱགས་ཀྱིས་གང་བ་
དང་། ཁ་ཅིག་གིས་གཅིན་གྱིས་གང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དབྱིག་པ་ཐོག་
པའི་མི་དག་གིས་སྤང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྱུང་གི་ཐོག་པ་རྟམས་ཀྱིས་
བསྐྱུངས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དོན་མེད་པར་ཡང་རྟམ་པར་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
གིས་སེམས་ལ་སྤང་ཚུལ་ངེས་པར་མེད་པར་འགྱུབ་བོ། །དོན་མེད་པར་བྱ་
བྱེད་འཐད་པ་བཟུན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བྱ་བྱེད་མི་ལམ་གཞོད་པ་འདྲ། །

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །དཔེ་ན་མི་ལམ་ན་ཕོ་མོ་གཉིས་ཕྱད་པ་མེད་པར་
ཡང་ཁུ་བ་འབྱུང་བ་དང་སྤྱག་མི་སྤྱག་གི་མི་ལམ་གྱིས་དབང་གིས་སེམས་
ལ་ཕན་གཞོད་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་རུས་སོ། །ཡང་དཔེ་གཅིག་གིས་གོང་
ལན་བཞི་ཀ་འདེབས་ཏེ།

ཕྱི་བཤུ་གྲུ་མཐུ་ཅན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་བཞིན།

ཞེས་དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་ཡང་ཡུལ་
ངེས་པར་སོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རང་རང་གི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་
འཐད་པ་གྲུབ་པོ། །སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དག་ན་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ངེས་
པ་བཞི་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འཐད་པ་གྲུབ་ཞེ་ན།

ཕྱི་བཤུ་དམུལ་བའི་སྤང་མ་སོགས་མཐོང་དང་། །

དེ་དག་གིས་ནི་གཞོད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་སྤང་མ་དང་སོགས་སྐྱུ་བསྐྱུ་
པ་གྱི་དང་བྱ་རོག་དང་ལྷགས་གྱི་རིལ་སོགས་པ་རང་རང་ལས་དབང་གིས་
ཡུལ་དུས་གྱི་མཐོང་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་འབྱུང་བ་དང་དེ་ལྟར་མེད་ཀྱང་
ལས་སྤང་གིས་དབང་ལས་དམུལ་སྤང་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་པས་
སྤྱག་བསྐྱུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དམུལ་སྤང་སོགས་སྤང་
ཅམ་མ་གཏོགས་མེད་པར་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བ་ཤད་གཉིས་ཀས་གསུངས་
འདུག་པར་འདི་དག་ལ་དགག་བྱའི་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་མིན་རྣམ་དཔྱད་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པ་འཚལ།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་དག་མེད་ན་ཡུལ་
ལ་སོགས་པ་ངེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྟམ་པ་ལ། དེ་ཡང་རང་
འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ལ་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་

མེད་པར་ཡང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཚུངས་པའི་དབང་གིས་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
པོ་འདི་དག་གྲུབ་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གྲེ་སྤྲས་ཅིའི་ཕྱིར།
སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་བྱུ་རོག་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
སེམས་ཅན་དུ་མི་འདོད་ཅེ་ན། མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་པ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་དཔྱལ་སྤང་སོགས་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ལས་དབང་གིས་དེར་
སྤྲེས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་གཞོད་པ་མི་འཐད་དེ།
ཉམ་ཐག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་ཤིན་དུ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
རང་འགྲེལ་ལས། ལྷགས་རབ་དུ་འབར་བའི་ས་གཞི་ལ་ཚ་བའི་སྤྲུག་
བསྐྲུལ་ཡང་མི་བཟོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་
འགྱུར། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་མ་ཡིན་པ་དག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་
འབྱུང་བར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་གྲེ་སྤྲས། འོ་ན་དུད་འགོ་
དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མཐོ་རིས་སུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བར་ཡང་དུད་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་
མ་སོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་དུད་འགོ་མཐོ་རིས་སུ། །

འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དཔྱལ་བ་མིན། །

ཡི་དྲགས་མིན་ཏེ་འདི་ལྟ་བུར། །

དེ་ཡོད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེས་མི་སྟོང་།

ཞེས་ཇི་ལྟར་དུང་འགོ་མཐོ་རིས་སུ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དམུལ་སྟུང་དང་ཁྱི་
ལ་སོགས་པ་དམུལ་བར་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་དག་ཡི་དྲགས་ཀྱང་མིན་ཏེ།
དེར་ཡོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་ལྟ་བུར་དུང་འགོ་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་དེ་མི་
སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུང་འགོ་འགའ་ཞིག་མཐོ་རིས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་དུང་འགོ་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ན་དེའི་བདེ་བ་སྟོང་བར་
འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་དེ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ན་ཡོད་པའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྟོང་ངོ་།
།འདི་ལ་མདོ་སྡེ་པས་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟེ། དེ་ཡང་
འགྲེལ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་དམུལ་བའི་སྟུང་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་སུ་མི་རུང་ན་ཡང་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་པ་དེ་དག་
གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་དེར་ས་ལ་
སོགས་པ་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་འགའ་བྱུང་སྟེ། ཞེས་མདོ་སྡེ་པས། དམུལ་
སྟུང་སྟེ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་འགྱུར་སྟེ་ཚོགས་པ་
གྲུབ་པས། ལ་ལར་སེམས་ཅན་ལྟར་བྱ་དང་ལ་ལར་ལྟགས་ཀྱི་རི་དང་ལ་
ལར་ལྟགས་ཀྱི་རལ་གྱི་སོགས་གྲུབ་པས་དེ་དག་མེད་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ་
ཞེ་ན།

ཙ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ལས་ཀྱིས་དེར། །

འབྱུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་བ་དང་། །

དེ་བཞིན་འགྱུར་བ་འདོད་ན་གོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པར་ཅིས་མི་འདོད། །

ཅེས་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་ཡི་ལས་ཀྱིས་དབང་གིས་སེམས་
ཅན་དཔྱལ་བ་དེར་འབྱུང་ན་བདག་དང་མདོག་དང་བྱད་གཟུགས་དང་
བོང་ཚོད་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་འབྱུང་བར་འདོད་ན། དེ་
བཞིན་དུ་ལག་པ་འདེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་བ་
དག་ཀྱང་འདོད་ན་གོ་སྟེ་འདོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སྤང་མ་དང་།
ལག་པ་ལ་སོགས་པ་འདེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་
བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་འདོད་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་དེར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
དེར་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྣམས་
སྟེ་རྟོག་འགྲེལ་བཤད་ལས། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་
ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་འགྱུར་བར་ཡང་
འདོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ལ། ཁྱོད་
ཅིའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་རྣམས་སྟེ་རྟོག་། དེ་ཡང་།

ཙ་བ། གཞན་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ། །

འབྲས་བུ་དག་ནི་གཞན་དུ་རྟོག་།

གང་ན་བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེར།།

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འདོད་མི་བྱ།།

ཞེས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཞན་ལ་གནས་ཀྱི།
དེའི་འབྲས་བུ་དག་ནི་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་འབྲུང་བར་རྟོག་ན། དེ་དག་
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་རོ། །གང་ན་
བག་ཆགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་
པ་དེ་འདྲ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པ་མི་བྱ།

བག་ཆགས་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་སང་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་
གྱི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན། ས་
བོན་ཞིང་ཁར་འདེབས་ནས་སྐྱ་གུ་བང་མཛོད་དུ་སྦྱེས་པ་དང་མཚུངས་
སོ། །གང་ཕྱི་རོལ་ན་བག་ཆགས་མེད་པར་དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་རོལ་དུ་རྟོག་
པ་འདི་ལ་གཏན་ཆོག་ས་ཅི་ཡོད། སྒྲས་པ་ལུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་ཡོད་དེ།
གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་གི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ནི་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི་
བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་པར་མི་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། ལུང་འདི་ནི་
གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར།

ཙ་བ། གཟུགས་སོགས་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །

དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྲེ་བོ་ལ། །

དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ། །

རྩམ་ཏེ་འབྲུང་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན།

ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གསུངས་པ་
ནི་རེ་ཞིག་གཉིས་སྟོང་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་སྒྲེ་བོར་འགའ་ཞིག་
ལ་སྟེ་དེས་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྟེ་
དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །དཔེར་ན། གང་ཟག་གི་ནས་རྒྱུད་མི་ཆད་པ་ལ་
དགོངས་ནས། རྒྱུད་འཕེན་ལ་རྩམ་ཏེ་འབྲུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་
བསྟན་པར་བཞིན་ནོ། །

ལུང་འདིའི་ཆོག་ཟིན་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་ཅེས་མེད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེ་ཤུག་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ཚུལ་དང་དེ་དག་ཕྱི་དོན་
གྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་མ་སྟེ་བ་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་
འདོད་པས། གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་གོ་བ་ཡིན་
པས་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ཡང་
ཤུང་པོ་ལྔ་པོ་ཁྱར་དང་། ཁྱར་འཁྱར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་པའི་མདོར་
རང་དབང་བའི་བདག་ཡོད་པ་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་། ཤུང་པོ་ལྔ་པོ་ཁྱར་
ལྟར་བྱ་དང་བདག་ནི་ཁྱར་འཁྱར་བ་པོ་གསུངས་པས། བདག་དང་ཁྱར་པོ་
གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་དང་ཤུང་པོ་གཉིས་ཀྱང་དོན་

སོགས་པ་གྲུབ་པས་རང་དབང་དུ་ལྟ་བུ་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་
བདག་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བཤད་ན་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་པོ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་དུག་འབྱུང་
གིས་ལྟ་བུ་པོ་གཅིག་ཕུ་ནས་རེག་པ་པོའི་བར་དུ་གང་ཡང་མེད་པར་
རིགས་ནས་གང་དག་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་འདུལ་བ་
དེ་དག་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་འཇུག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
གོ་བའི་ཉམ་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་
འཇུག་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པས་ཕན་ཡོན་ཏེ་དགོས་པར་ཡོད་
པ་གྲུབ་གོ། །

རྩ་བ།གཞན་དུ་ཡང་། །

བསྟན་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར། །

འཇུག་འགྱུར་.....། །

ཞེས་སེམས་ཅམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་
པ་བསྟན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པར་མ་བཟད། དེ་ལས་
གཞན་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དུ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་ཆོས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་

གཞག་ཅེ་ན། ཆོས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་དེ།

རྩ་བ།བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །

ཞེས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ནང་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སང་པ་
ལ་མ་བཟོས་པར་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་
སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་བཞིན་ནོ། །
རྣམ་པ་རིག་པ་ཅམ་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུང་ཡང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡང་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་འབྱུང་དོ། །

རང་གི་ས་བོན་སྒྲིན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེས་དེ་དེ་དག་ལ་གཟུགས་
སོགས་སུ་སྒྲུང་བ་ནི་བག་ཆགས་སང་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་
ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་
རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྩལ་སྤྲ་རབ་
བསགས་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་ཤེས་སྦྱེས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་
མར་དེ་ལྟར་བུའི་དམིགས་ཀྱིན་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲོ་ནས་འགོག་སྟེ།

རྩ་བ། དེ་ནི་གཅིག་ནའང་ཡུལ་མིན་ལ། །

སྤྲ་རབ་རྩལ་དུ་དུ་མའང་མིན། །

དེ་དག་འདུས་པའང་མ་ཡིན་དེ། །

འདི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་ན་མི་འགྲུབ་ཕྱིར།

ཞེས་དེ་ནི་གཅིག་སྟེ་རྩལ་ཡན་གར་བ་དབང་པོ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལམ་
དམིགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྤར་བ་རྩལ་དུ་མཁའ་
དམིགས་རྒྱུ་ནམ་ཡུལ་མིན་ཏེ། རྩལ་སྤར་བ་སོ་སོ་བར་དབང་ཤེས་ལ་མི་
སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདུས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྩལ་སྤར་རྩལ་
སྤར་བ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

རྩལ་སྤར་གཅིག་ཕུའམ་འབའ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་སྤར་བ་དུ་མཁའ་ཆོས་ཅན།
དབང་པོ་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སོ་སོ་བར་དབང་ཤེས་
ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་བཞིན། དེ་དག་ལ་ལེགས་ལྡན་
གྱིས་ཚུད་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབུ་མ་སྟོང་པོར་ཕྱོགས་སྔ་
མ་བཅོལ་པ་ན།

དེ་ལ་གཟུགས་རྩལ་གཅིག་ཕུ་ནི། །

གཟུགས་སྟོའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་སྣང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཕྱིར། །

དབང་གཟུགས་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བཞིན། །

དེའི་ལན་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ། །

བསགས་པ་དམིགས་པའི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི། །

སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ན། །

དེར་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་འགྱུར། །

ཞེས་དེ་ལ་བརྟག་པ་གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ་དམིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་
སྒྲུབ་ན་གྲུབ་ཟིན་པས་འདོད་ལན་དང་། བསགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
རྩལ་ཕྱ་རབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བེད་ན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་
གཏན་ཚིགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཕ་
རོལ་པོ་དག་བསགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་སུ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་དེར་
གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གྲུང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་བསགས་པའི་གཟུགས་ལ་ནི། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་གཞན་དག་ནི་བསགས་པ་ནི། །དེར་སྒྲུབ་སྟོན་
སྟེ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུས་པའང་དམིགས་རྒྱུན་རྒྱུ་
ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྩལ་ཕྱན་རྫས་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཅུ་
འགྲེལ་ལས་སོ། །འགྲེལ་བཤད་དུ་འང་། ཕན་ཚུན་ནས་ཉེ་སྟེ་བར་མེད་པར་
གནས་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཡུལ་མིན་ཏེ། འདི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅེས་བྲུ་བ་གང་
ཡང་རྫས་གཅིག་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དམིགས་
བརྟག་ལས་གྲུང་།

དབང་པོ་རྣམ་པ་རིག་པའི་ཀླ། །

ཕྱ་རབ་རྩལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །

དེར་མི་སྒྲུང་བྱེད་དེ་ཡུལ་ནི། །

རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་དབང་པོ་བཞིན། །

ཞེས་དབང་པོ་རྣམ་པ་རིག་པ་སྟེ་མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་
རྩལ་ཕྱ་རབ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྟེ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ལ་རྩལ་ཕྱ་
རབ་རང་འདྲའི་རྣམ་པ་དེར་མི་སྒྲུང་བའི་བྱེད། དབང་ཤེས་དེ་ཡི་སྒྲུང་ཡུལ་
ནི་རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
ཡང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཅག་གིས་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །
རིགས་པ་ནི། གཟུགས་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱེ་རོལ་གྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བ་དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །དེ་དག་འདུས་པའང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱེད། དང་པོ་དེ་ཐལ། དེ་
དབང་ཤེས་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་བྱེད། མ་གྲུབ་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་དག་ཆོས་ཅན།
རང་འདྲའི་རྣམ་པ་གཏད་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྦྱེད་
བྱེད་ཡིན་པ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཆ་མེད་ཡིན་པའི་བྱེད།
གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཡང་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཇི་
ལྟར་ཡིན་དཔུང་པར་བྱའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་དེ་ཐལ། འདུས་པ་རྗེས་སུ་
མེད་པའི་བྱེད། དེ་ཡང་དམིགས་བརྟག་ལས།

གང་ལྟར་སྒྲུང་དེ་དེ་ལས་མིན། །

རྗེས་སུ་མེད་བྱེད་སྟོབས་གཉིས་བཞིན། །

དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདུས་པ་ནི་དེ་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱང་། དོན་གང་ཞིག་རང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཤད་པས་སོ། །འདུས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་སྐྱབ་གཉིས་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དབང་པོ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་སྐྱབ་གཉིས་མཐོང་བ་ནི་དེར་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱང་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩམ་སྐྱེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་འདི་ལྟར་དྲོགས་ཏེ། རྟགས་འགོད་ཡུལ་གྱི་གོལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ལ་འདོད་པ་གཞུང་ལུགས་དུ་མར་གསལ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟུལ་དུ་མ་འདུས་པ་རྩམ་སྐྱེ་མེད་པ་འདོད་དམ། མི་འདོད་ན། རྟགས་པ་རོལ་པོའི་ཁས་མི་ལེན་པར་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་མི་རིགས་སོ། །འདོད་ན། རྟུལ་འདུས་པ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་རྟག་པ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བར་གསལ་ལེའུ་གསུམ་པར།

.....དེ་དག་ནི། །
ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། །

ཅེས་པའི་ཐད་དུ་རྩལ་ཕྱན་དེ་དག་རེ་རེ་བས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་མི་རུས་
 པར་རྩལ་ཕྱན་དུ་མཉམ་འདུས་ནས་རང་འཛིན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འདྲུག་པའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། རང་སྡེ་མང་པོས་བུམ་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་
 བརྒྱད་དེ་ལྟར་འདབ་འབྱར་དུ་གནས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་བུམ་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ལ་བུམ་པའི་སྒོ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟེ་བ། ཞེས་གསུང་པ་རྣམས་དང་ཇི་
 ལྟར་མི་འགལ། རིག་རྒྱན་ལས་ནི། དེས་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་སྤྱི་དང་ཚོགས་
 པ་དང་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཁྱེད་དོས་པོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་ན་གོང་གི་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུངས་
 དང་འགལ་བ་དོགས་ཏེ། སྤྱིར་ཚོགས་པ་དང་བསགས་པ་དོས་པོ་མ་ཡིན་
 བ། རྩལ་བསགས་པ་དང་དུ་མ་ཚོགས་པ་ཡང་དོས་མེད་དུ་འདོད་དགོས་
 ཏེ། ཤེས་བྱ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱོད་གྱིས་ཁྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བྱེ་བྲག་རྟག་པར་འདོད་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་སོ་སྟུང་མོ། །
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཚོས་ཅན་ལ་བརྟག་སྟེ་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཏེ། དེ་ཡང་
 འདུས་པ་རྗེས་སུ་མེད་ཅེས་པའི་འདུས་པ་དེ་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 རིགས་མཐུན་འདུས་པ་ལ་བྱས་ན་རྗེས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་
 ལན་འདེབས་ལ། རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་འདུས་པའི་དམག་དང་ནགས་
 ཚལ་ལ་སོགས་པར་བྱེད་ན་ནི་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་འང་དམིགས་རྒྱུ་

མིན་པ་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་འདོད་ལན་འདེབས་པས་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས།

ཕྱ་རབ་གཟུགས་ནི་དུ་མ་དེ། །

སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་མི་འདོད། །

རྩམ་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །

དེའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་
གཟུགས་དུ་མ་དེ་དག་འདུས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་
འདོད་དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩམ་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་འབར་ཞིག་པ་ནི་རྩམ་སུ་འདོད་ལ། དེ་དག་འདུས་
པ་ནི་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས་དེ་སྤྲོད་བ་འགྱུར་དུ་བྱིན་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་
རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་སྒྱུན་གྱིས་ཉམས་པས་རྩ་བ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་
པར་དམ་བཅས་པས་ཁྱོད་གྱིས་འདུས་པ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་
འགོག་པ་ནི་ཁོ་བོ་ལ་གཞོད་པ་མེད་དོ། །བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྩལ་ཕྱ་རབ་རིགས་མཐུན་པ་དག་
གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཚྲགས་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ནས། མེད་མེད་ལ་

སོགས་པའི་རྩ་སྒྲིག་མི་མཐུན་པ་གཞི་ནས་དང་པ་འདུས་པ་དམག་དང་
ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲིང་ཡང་དམིགས་
རྒྱུ་མི་འདོད་དེ། དེ་དག་རྟེན་སྒྲིག་པའི་འདུས་པ་ཡིན་པས་
རང་འབྲས་དབང་ཤེས་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལུགས་དུ་སྦྱེ་མི་རུས་པའི་
ཕྱིར། འདི་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་ཀྱི། བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དམིགས་རྒྱུ་མི་འདོད་ན། འབྲུང་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་
རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་
ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས།

ས་ལ་སོགས་པ་རྩ་སྒྲིག་ཡོད་མིན། །

ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་མེད་མིན་ཕྱིར། །

གང་དག་ཇི་སྐད་བཟུང་པ་དེ། །

རྩ་སྒྲིག་ཡོད་མ་མཐོང་ནགས་ཚལ་བཞིན། །

དེའི་འགྲེལ་པ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། ཞེས་བྱ་བ་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་
རྩ་སྒྲིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་མ་
གཏོགས་པར་ས་ཞེས་བྱ་བ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཚོགས་
པའི་ཡན་ལག་མ་བཟུང་ན་གཟུང་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་རྩ་སྒྲིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ནགས་ཚལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བུམ་སོགས་

ཀྱང་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་དགོས་སོ། འོ་ན། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོ་ལས།
བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྩམ་སུ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། དེ་ནི་རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་
པའི་རིགས་མཐུན་པའི་རྩལ་རྩམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་རྩམ་ཡོད་
དང་། དེ་ལས་གཞན་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་རྩམ་སུ་མེད་པ་
གསུང་པ་ཡིན་གྱིས། རྩམ་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པ་
འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་ཆོག་གི་རྩམ་
པས་གོ་བ་སྟེར་རོ། །དེ་ཡང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྩལ་
སྤྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པའི་བསགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་སྤྲ་
རབ་ཀྱང་ཀྱན་རྩོབ་པའི་རྩམ་སུ་འདོད་དོ། །འདི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནི་རྩམ་
བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རྩམ་ཉིད་ཡིན་པར་
འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
རྩམ་ཉིད་ཡིན་དེ། འབའ་ཞིག་པ་ནི་རྩམ་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
རྩམ་པར་གསུངས་སོ། །གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
ལས། རྩལ་སྤྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྒྲུང་བས་རྩལ་ཆ་མེད་
དམིགས་རྟེན་དུ་བཞེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་གོ་རྩམ་
སམ་སྟམ་སོ། །

འོ་ན་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་རྩལ་སྤྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་
རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་རྩལ་ཡིན་པའི་ཆ་གསལ་རྒྱ་མེད་པས་རྩལ་ཆ་མེད་དུ་

འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་སྐྱེ་
སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན། རྩལ་ཆ་མེད་དུ་བཞེད་
ཀྱང་རྩལ་ཆ་མེད་ཆ་མེད་དུ་མི་བཞེད་ཅེས་འཆད་ན་ལོགས་སོ། །

འདི་ལ་མཁས་པས་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཡོད་པར། གཞུང་
དོན་གང་ཡིན་ཕྱོགས་ལྟངས་སུ་མ་སོང་བ་གཟུ་བོར་བརྟག་པ་འཚལ་ལོ། །
ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཕྱ་རབ་རྩལ་སུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཇི་ལྟར་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལྟར།

རྩ་བ། རྩལ་གི་ཅིག་ཆར་སྦྱར་བས་ན། །

ཕྱ་རབ་རྩལ་ཆ་རྩལ་དུ་འགྱུར།

ཞེས་ཕྱོགས་རྩལ་ནས་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྩལ་གི་ཅིག་ཆར་དུ་སྦྱར་བས་ན། ཕྱ་
རབ་ཀྱི་རྩལ་དེ་ཕྱོགས་ཆ་རྩལ་དང་བཅས་པ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་
རིགས་མཐུན་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་མི་འབྱུང་བར་གོ་འགོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

རྟགས་སྦྱོར་ནི། རྩལ་གི་ཅིག་ཆར་སྦྱར་བའི་དབུས་རྩལ་ཕྱ་མོ་ཆོས་
ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཤར་ལ་རེག་པའི་ཕྱོགས་གཞན་ལ་མ་རེག་པའི་
ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཕྱོགས་སྤྲུལ་དག་གིས་ལན་འདེབས་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་ཏེ། རྣལ་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རྩལ་ཕན་ཚུན་
རེག་པ་མེད་པས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་བྱེད་ལ།
མདོ་སྤྱི་པ་ལ་སོགས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ནི་དེ་འདྲའི་ཆ་དང་བཅས་ཀྱང་རྩལ་

ཕྱ་རབ་རང་ཉིད་གསེལ་ནས་རང་ཡིན་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་མ་
 གུབ་བོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ལན་འདེབས་ཀྱང་
 རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཡན་ཚུན་རེག་པ་མེད་ན་ཇི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་
 བོང་ཚོད་ཆེར་རུ་འགོ་བ་མེད་པ་དང་། རུལ་དེ་དག་རགས་པ་རྩོམ་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་དོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟ་ན་ཡང་
 གནོད་བྱེད་འཇུག་སྟེ། ཤར་རྒྱབ་སོགས་ལ་རེག་མ་རེག་གི་ཆ་ཡོད་ན་ཆ་
 བཅས་ལེགས་པར་གུབ་བོ། །གཞན་ཡང་རུལ་ཕྱ་རབ་དེ་དག་ལ་རང་གི་
 ཤར་ངོས་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཤར་ངོས་ལ་རེག་པའི་
 ཆེ་རྒྱབ་ངོས་སུ་མ་རེག་པའི་ཆ་ཡོད་པ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རུལ་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཡོད་པ་ཐལ། རང་ལ་ཤར་ངོས་སོགས་ཀྱི་གོ་ས་
 སོ་སོར་ནས་བརྩི་རྒྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤར་ལ་རེག་ན་ཕྱོགས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རེག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གུབ་ན། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཐམས་
 ཅད་དུ་རེག་ནས། དེ་ཐམས་ཅད་གོ་ས་གཅིག་ཡིན་པ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 གོང་བྱའང་རུལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་བོང་
 ཚོད་ཆེར་རུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཐལ། དེ་དག་རང་རང་གོ་འགོགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། འདི་སྐད་དུ།

རྩ་བ། རུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །

གོང་བྱའང་རུལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །

ཞེས་དབུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་གོ་ས་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ན་འདུག་པའི་སྤྲ་རབ་རྩལ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གོ་ས་གཅིག་
ཡིན་ན་ནི། རྩལ་སྤྲ་རྩལ་མ་གོ་ས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་བྱའང་རྩལ་
སྤྲ་ཅམ་རྩལ་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་ཕན་ཚུན་གོ་འགོགས་པར་མེད་པའི་ཐ་དད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གོང་བྱ་གང་ཡང་སྤྲ་བ་མི་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་རྩལ་ཆ་མེད་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་གསེལ་ནས་
མཐར་ཆ་གསེལ་རྒྱུར་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་ཚད་གྲུབ་ཅིག་མེད་ན། དེ་འདྲའི་
རྩལ་སྤྲ་ཐུག་མེད་རྩལ་འགྱུར་བར་དེ་ལྟར་ན་ཉེས་པ་ཅི་འགྱུར་བར་དྲོགས་
དྲོགས་ནས་ཆ་མེད་རྩལ་གྲུབ་ཅིག་འདོད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ནམས་
ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྩལ་སྤྲ་ཆ་མེད་འགོག་ཀྱང་། རྩལ་སྤྲ་རབ་ད་དུང་ཡང་ཆ་
གསེལ་རྒྱུར་ཡོད་པར་འདོད་དམ། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་རྩལ་སྤྲ་ཇི་ཅམ་
གསེལ་ཡང་མཐར་ཐུག་ས་མེད་པས་ཐུག་མེད་རྩལ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཐུག་མེད་རྩལ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ལན་འདེབས་པའམ། ཡང་ན་ཐུག་མེད་རྩལ་འདོད་ཅེས་སྤྲོས་ན་ལྷུང་རིགས་
དང་མཐུན་མིན་ནམ་དཔྱོད་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་དཔྱད་དགོས་པའི་
དུས་ལ་བབས་སོ། །ཞེས་སྟོན་བསྟུན་ལོ། །དཀྱིལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཁ་ཆེའི་
ཁྱེ་སྤྲ་ནམས་ཀྱིས་གོང་གི་ཉེས་པ་འོང་བ་དྲོགས་ནས་རྩལ་སྤྲ་ཆ་ཤས་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་མེད་ཀྱི་འདུས་པ་དག་སྦྱོར་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
འགོག་པ་ནི།

ཙ་བ། རུལ་ཕྱན་སྒྱུར་བ་མེད་ན་ནི། །

དེ་འདུས་ཡོད་པ་དེ་གང་གིས། །

ཆ་ཤས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །

དེ་སྒྱུར་མི་འགྲུབ་མ་ཟེར་ཅིག། །

ཅེས་འདི་ལྟར་རུལ་ཕྱན་ནམས་ཆ་མེད་པས་ཕན་ཚུན་སྒྱུར་བ་མེད་པ་
འདོད་ན་ནི། དེ་དག་འདུས་པའང་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་
ཕྱིར། རུལ་ཕྱན་སྒྱུར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་གྱི་འདུས་པ་
སྒྱུར་བ་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རུལ་ཕན་
ཚུན་སྒྱུར་བ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །རུལ་ཕྱར་བ་ཆ་ཤས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེ་དག་སྒྱུར་བ་མི་འགྲུབ་ཅེས་མ་ཟེར་ཅིག ཡང་ན། འདུས་པ་ལ་ཆ་ཤས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྱུར་བ་མི་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆེ་རུལ་ཕྱར་བ་ནམས་ཆ་
ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྒྱུར་བར་མི་འགྲུབ་བོ་ཞེས་སྒྲིམ་རིགས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཡང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ནི་
སྒྱུར་བ་མེད་པའི་གཏན་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མ་ཟེར་ཅིག།

ཙ་བ། གང་ལ་ཕྱོགས་ཆ་ཐ་དད་ཡོད། །

དེ་ནི་གཅིག་ཕུ་མི་རུང་ངོ་། །

ཞེས་རུལ་ཕྱར་བ་གང་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་པ་ཡོད་ན། དེ་ནི་ཆ་མེད་གྱི་
རྣམ་གྲུབ་གཅིག་ཕུ་མི་རུང་ངོ་། །རུལ་ཕྱར་བ་ཕྱོགས་ཐ་དད་མེད་དོ་ཞེ་ན།
དེ་ཡང་།

ཅ་བ། གྲིབ་དང་སྒྲིབ་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །

ཞེས་གལ་ཏེ་རྩལ་ཕྱར་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་པ་མེད་ན། ཉི་ཤར་གྱི་ཆོ་
ཕྱོགས་འགའ་ལ་གྲིབ་མ་འབབ་པ་དང་ཕྱོགས་འགའ་མི་འབབ་པར་ཇི་
ལྟར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་རྩལ་ཕྱན་གཞན་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཇི་
ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །

རྩལ་ཕྱན་ཕན་ཚུན་སྒྲིབ་པ་མི་འགྱུར་ན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་
མཐོང་བའང་དམིགས་པ་ཐལ་ལོ། །ཕྱོགས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་ཐོགས་པ་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་ན་ནི། རྩལ་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞོད་པ་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །

རྩལ་ཕྱར་བ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲིབ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་རྩལ་ཕྱར་བ་
ཀྱིས་མ་ཡིན་ཡང་། གོང་བུའི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅས་བྱེད་པོ་ས་གོང་
བུར་དབྱུང་པའི་ཕྱིར། གོང་བུ་དེ་རྩལ་ཕྱར་བ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་
ཡིན་ནམ། དེ་དག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟ་ན་
གོང་བུ་རྟོད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་གྲིབ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་
སོགས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟ་ན་གོང་བུ་ལ་གྲིབ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
རྩལ་ཕྱར་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཐལ། རྩལ་ཕྱར་བ་འདུས་པ་ལ་མ་
བཟོས་པར་གོང་བུ་རང་འགར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རང་འགྲེལ་ལས།
སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འགྲེལ་བཤད་ལས། མདོ་སྡེ་པས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་སོ། ཁོ་བོ་ནི་གོང་བྱ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་མི་
འདོད་དེ།

ཅུ་བ། གོང་བྱ་གཞན་མིན་དེ་དེའི་མིན།

ཞེས་གཤམ་ཏེ་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ལས་གོང་བྱ་གཞན་མིན་པར་མི་འདོད་
ན་ནི། གྲིབ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གོང་བྱ་དེའི་མིན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ལས་གོང་བྱ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་འདོད་ན་ནི།
གྲིབ་མ་དང་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གོང་བྱ་དེའི་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རྩལ་ཕྱ་
རབ་དེའི་ཡིན་པར་དང་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། གོ་ས་སོ་སོར་
འགོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲུབ་ཡང་ཕྱི་དོན་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཤམ་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་བཞག་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅེས་མ། འདུས་པ་ཞེས་བསམ་
པ་སྟེ་དཔུང་པ་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་དེ་ཅི་ཆ་མེད་
རྗེས་གཅིག་ཕུ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་དུ་མ་ཞིག་ཅེས་དཔུང་པར་བྱའོ། །དུ་
མའི་ཉེས་པ་ནི་བཤད་བྱིན་ཏོ། །རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་རྗེས་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ཡོད་
པར་འདོད་ན་ནི་གོང་བྱ་འང་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་ཕན་ཚུན་
གོ་འགོགས་པ་མེད་པས་ཇི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་བོད་ཚོད་ཆེ་རུ་འགོ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞོད་བྱེད་འདི་ལྟར་འཇུག་སྟེ།

ཅུ་བ། གཅིག་ན་རིམ་གྱིས་འགོ་བ་མེད། །

བྱིན་དང་མ་བྱིན་ཅིག་ཅར་མེད། །

རིས་ཆད་དུ་མར་གནས་པ་དང་། །

མིག་གིས་མི་སོད་ཕྱ་བའང་མེད། །

ཅེས་ས་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་གཅིག་ཕུ་ཞིག་ཡིན་དུ་བེན་ན་སྟོག་ཆགས་
རྣམས་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་རྩྱུར་རོལ་གྱི་ཆ་དང་པ་རོལ་
གྱི་ཆ་གཉིས་གོམ་པ་བེན་པ་དང་མ་བེན་པ་ཅིག་ཅར་མེད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། གཅིག་ན་འདུག་པའི་སྒྲིང་ཆེན་སོགས་དུ་མ་རིས་སུ་ཆད་པ་གནས་
པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྡོ་སེར་སོགས་མིག་གི་ཡུལ་ཇི་སྟེད་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཆ་མེད་གཅིག་དུ་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱུ་ནང་གི་སྟེ་བོ་
ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་ཁང་པ་དང་རི་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་དག་དང་གོ་ས་
གཅིག་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་ཀྱི་མི་སྟོད་པ་སྟེ་མི་
མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་མིག་ཤེས་
ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་བྱད་པར་འབྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །
ཡང་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་གོང་གི་གཞོད་བྱེད་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཐ་
དད་པར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་གཅིག་དུ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་མ་གྲུབ་
པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་
ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་མེད་ན། བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་སྟམ་པ་སོགས་ཇི་ལྟར་
འབྱུང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མངོན་སུམ་སྒྲོ་ནི་མི་སོགས་བཞིན།

ཞེས་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དོན་མེད་པ་ཡང་འདི་ནི་བདག་གིས་མངོན་
སུམ་མོ་སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་
དོན་དུ་སྒྲུང་བར་འབྱུང་སྟེ། དོན་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐབས་དེར་
སྒྲུང་བསྟན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་ལ་གཏན་ཆོགས་གཞན་བསྟན་པ་ནི།

ཙ་བ། དེ་ཡང་གང་ཆེ་དེ་ཡི་ཆོ། །

ཁྱོད་གྱི་དོན་དེ་མི་སྒྲུང་ན། །

དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཇི་ལྟར་འདོད། །

ཅེས་དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་འདི་ནི་བདག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དོ་
སྒྲུམ་པའི་སྒྲོ་སྐད་ཅིག་མ་རྟོག་སྒྲོ་འབྱུང་བ་དེའི་ཆོ། ཁྱོད་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མི་སྒྲུང་ན་དེ་ནི་མངོན་སུམ་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་
པ་མི་རིགས་སོ། །

མདོར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་དོན་རིག་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྟེ་
བ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་མི་སྟེ་ལ། དེ་
སྟེ་བའི་ཆེ་ནི་དེ་འདྲའི་དོན་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
དོ་སྒྲུམ་པ་དེའི་ཆེ་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་དབང་
པོའི་ཤེས་པ་འགགས་ཟིན་ལ། དེའི་ཆེ་རྟོག་སྒྲོའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་
སུ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་སྤེལ་པས་སྒྲུང་ཡང་བཀལ་བ། སྤྱོད་སྟོན་སྤྱི་རྩལ་དོན་དུ་མེད་ན་ལྔར་
སྤྱོད་བ་ཕྱིས་དྲན་པ་མི་འགྱུར་བས་སྤྱོད་སྟོན་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་གདོན་མི་བྱ་
བར་སྤྱོད་བ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྤྱོད་བ་ནི་དོན་དྲན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་མ་གྲུབ་
སྟེ། འདི་ལྟར།

ཙ་བ། དཔེར་ན་དེར་སྒྲུང་རྣམ་རིག་བཞིན། །

བཤད་བྱིན་དེ་ལས་དྲན་པར་བྱད། །

ཅེས་དཔེར་ན་དོན་མེད་པར་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་བྱིན་
ཏོ། །གཟུགས་ལ་སྟོན་པར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དྲན་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་བྱད་གྱི། དྲན་པ་
འབྱུང་བ་དེ་ལས་གཞན་སྤྱོད་བ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་བོ། །

ཡང་མདོ་སྤེལ་པས་གཞན་དུ་བཀལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་
པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སང་
པའི་དུས་ན་ཡང་འབྱུང་ན། མི་ལམ་ན་དམིགས་པའི་དོན་མེད་པར་འཇིག་
རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་དུ་ཁྱད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སང་དུས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་
དོན་མེད་པར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཁོང་དུ་ཁྱད་པ་རིགས་ན་དེ་ལྟར་མ་
ཁྱད་པས། སང་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་གཏན་ཚིགས་སུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར།

ཙ་བ། མི་ལམ་མཐོང་བ་ཡུལ་མེད་པར། །

མ་སང་བར་དུ་རྟོགས་མ་ཡིན། །

ཞེས་ཇི་སྤྱད་དུ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲོས་མཐོང་བའི་ཡུལ་མེད་པར་མ་སང་གྱི་
བར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སང་པའི་དུས་འདི་ན་ཡང་ལོག་
པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མི་ལམ་
བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པའི་དོན་མཐོང་ངོ་། །གང་གི་ཆོ་དཔེ་
གཉེན་པོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
ནས་སང་པར་གྱུར་པ་དཔེ་ཆོ་དཔེ་རྗེས་ཐོབ་དག་ལ་ནི་སྤྱི་རྣམས་མེད་པར་ཇི་
ལྟ་བུ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ་དེ་ནི་མི་ལམ་དང་མཚུངས་སོ། །

མདོ་སྤེལ་སྒྲུབ་ཡང་བརྒྱལ་བར། གལ་ཏེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་
སྒྲིན་པའི་བྱུང་པར་གྱི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྣམས་དོན་གྱིས་བྱུང་པར་
ལས་མ་ཡིན་ན། སྤྱི་གྲོགས་དང་བཤེས་གཉེན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་
ངག་གི་བྱ་བ་དག་མི་དག་བའི་རིག་བྱེད་སོགས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
ཞེ་ན། སྒྲུབ་པ།

རྩ་བ། གཅིག་ལ་གཅིག་གི་དབང་གིས་ནི། །

རྣམ་པར་རིགས་པ་ཕན་ཚུན་ངེས། །

ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྟེ་ཕན་ཚུན་བག་ཆགས་སང་པའི་དབང་གིས་
ནི་ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་འགྲུབ་གོ། །

ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲ་བ་དག་གིས་བརྒྱལ་བར། མི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་
རིག་པའི་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་སང་པའི་ཆོ་ན་ཡང་མེད་ན་སང་མི་
གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་
དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་མཚུངས་པ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདི་ནི་དོན་མེད་
པར་མཚུངས་ན་མགོ་སྟོམས་སུ་སེམས་པའོ། །འདི་ལྟར།

རྩ་བ། སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པས་ན། །

དེ་ཕྱིར་མི་དང་འབྲས་མི་མཚུངས། །

ཞེས་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དགེ་མི་དགེ་བའི་གཉིད་ཀྱིས་ནོན་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་སང་མི་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་ཚུལ་
དང་ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་རྫོགས་མ་རྫོགས་རྣམ་པ་གསལ་ཅད་དུ་
མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་བརྒྱལ་བར། གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་རིག་
ཅུམ་དུ་བྱུང་ན་གང་ལ་ཡང་ལུས་ངག་གྲུང་མེད་པས་བཤུག་པ་ལ་སོགས་
པས་སློག་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་དང་ལྷན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།

རྩ་བ། འཆི་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་གིས། །

བྱེ་བྲག་ལས་དེ་དཔེར་བྱ་ན། །

འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དབང་གིས། །

གཞན་གྱི་དྲན་ཉམས་འགྱུར་སོགས་བཞིན། །

ཞེས་མཆོད་བྱིན་ལྟ་བུའི་ངན་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་བྱེ་བྲག་གིས།
གཞན་ལྟས་བྱིན་འཆི་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། འདྲེ་ལ་སོགས་པའི་ངན་
སེམས་ཀྱིས་དབང་གིས་སློག་ཆགས་གཞན་དག་གི་དྲན་པ་ཉམས་པ་འགྱུར་
བ་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞོད་སེམས་
ཀྱིས་དབང་གིས་གཞན་དག་གི་སྤྲིང་ཁྲག་འབྱིན་པ་དང་ལྟའི་བྱིན་གྱིས་ཆི་
ལྟས་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། རྒྱགས་མཁན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གི་ས་
འབྱུང་པོའི་གདོན་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དྲང་སྟོང་དགོན་པ་བ་རྣམས་
ཀྱི་ཡིད་འབྲུགས་པས་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་ཐགས་བཟང་རིས་ཕམ་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

མདོར་ན། ལྟས་བྱིན་གྱི་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མཆོན་ལ་སོགས་
པ་སྐྱུན་པ་ན་འཆི་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་དང་རང་གི་ལས་ཀྱི་བག་
ཆགས་སྤྲིན་པ་གཉིས་གྲུབ་པས་ན་དེ་དག་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ངེས་པར་གྲོས་པ་མིན་ཏེ།

རྩ་བ། དྲང་སྟོང་ཁྲོས་པ་དན་ཏ་ཀའི། །

དགོན་པ་ཇི་ལྟར་སྟོངས་པ་འགྱུར། །

ཡིད་ཉེས་ཁ་ན་མ་ཐོ་ཆེར། །

ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །

དང་སྔོང་ཁྲོས་པའི་དབང་གིས་དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ་ཇི་ལྟར་སྔོངས་པ་
འགྱུར། ལུས་ངག་གི་ཉེས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁ་ན་མ་གྲོ་ཆེ་བར་ཇི་
ལྟར་སྤྱོད་ལ་གྱི་རིག་བྱེད་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་འགྱུ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
རོ། །

ཡང་ན་གལ་ཏེ་གསོད་པ་པོ་རྣམས་གསོད་པའི་བསམ་པའི་རྣམ་པར་
རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སེམས་ཅན་གསལ་པར་བྱ་བ་དག་འཆི་བ་མི་འདོད་
ན། དེའི་ཆེ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁ་ན་མ་གྲོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་
བསྐྱབ་པར་བཞེད་ནས། བདེ་བ་གཤེགས་པས། བྱིམ་བདག་ཉེ་བ་འཁོར་
ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་བྱེད་ཀྱི་དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྒྲུབ་
མི་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མས་གང་བའི་སྔོངས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་གྲགས་ན། དེ་ཇི་ལྟར་
སྐད་ཅིག་དུ་དགོན་པར་གྱུར་ཏེ་སྔོངས་པ་དང་གཙང་མར་གྱུར་པ་ཅི་ཐོས་
ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དང་། དེས་དང་སྔོང་རྣམ་ཁྲོས་པ་དེ་ལྟར་
འགྱུར་ཅེས་བདག་གི་ཐོས་སོ་ཞེས་གསོལ་དོ། །དེ་ཡིད་འབྱུགས་པ་ཙམ་
གྱིས་དེ་སྟེད་ཅིག་འཆི་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ། གལ་ཏེ་
གསོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གསལ་པར་བྱ་བ་རྣམ་འཆི་
བར་མི་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་དང་སྔོང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འབྱུགས་པ་ཙམ་གྱིས་
སེམས་ཅན་དེ་སྟེད་ཅིག་འཆི་བ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པར་
འགྱུར། དན་ཏ་ཀའི་དགོན་པ་དང་། མཏྲ་ཀའི་དགོན་པ་དང་། ཀའི་ཀའི་
དགོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ནི་དགོན་པའི་མིང་ངོ་། །སྔོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་

སྤར་ཡོད་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་བའོ། །གཙང་མར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་
མེད་ན་བཤང་གཅི་མེད་པའི་ཕྱིར་གཙང་མར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་
གོ། །གལ་ཏེ་མི་མ་ཡིན་པ་གང་དག་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་དགའ་ནས། དེ་
དག་གི་ལུས་ངག་གིས་དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁ་བཏག་གི་
དྲང་སྟོང་དེ་དག་གི་ཡིད་འབྱུགས་པས་དོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོལེ་ན། དེའི་
ཆེ་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དེ་ལུས་དང་ངག་གི་ཉེས་
པ་རྣམས་པས་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཆེས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པར་
དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
ཆེན་པོ་དང་བཅས་པར་གྲུབ་ཅེ་ན། གང་གི་ཆེ་ལུས་ངག་གི་སྟོང་པ་མེད་
པར་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འབྱུགས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་གིས་སེམས་
ཅན་དེ་སྟེད་འཆི་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་
པོ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་བོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་སྤར་མས་རིགས་པ་བསྟན་
པ་དང་འདི་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱར་རོ། །

མདོར་ན་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕན་གནོད་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞི་
ལྷག་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་སོགས་འདོད་དགུར་བསྐྱར་བ་
ཡོད་པས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ། །འདི་ཐེག་བསྐྱུས་
ལས། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིག་པ་བཞི་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རིག་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟར།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་པ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །

མོས་པའི་དབང་གི་ས་ལ་སོགས། །

དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར།

ཞེས་སོགས་གྱི་རིགས་པ་ནི། ས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་
པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱི་དོན་དུ་སྒྲ་བ་དག་གིས་བརྒྱལ་བར། གལ་ཏེ་
བཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་ན་དེའི་ཆོ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པས་ཅི་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་སམ། འོན་ཏེ་མི་ཤེས་ཞེས་སྒྲིམ་ཤིག་
ཅེ་ན།

རྩ་བ། གཞན་སེམས་རིག་པས་ཤེས་པ་ནི། །

དོན་བཞིན་མ་ཡིན་ཇི་ལྟར་དཔེར། །

རང་སེམས་ཤེས་པ་.....། །

ཞེས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་
སེམས་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་ཆགས་རྣམས་གྱིས་
རང་གི་སེམས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ཤེས་ཡང་དོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་
ཤེས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། དཔེ་ན་སྟོག་
ཆགས་རྣམས་གྱི་རང་གི་སེམས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པ་ཡང་

དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་
 སེམས་རིག་པ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་རྟོགས་སོ་སྟུང་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་
 རོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་ཉིད་
 གཞན་གྱི་སེམས་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ།
 དཔེ་ན་དེ་དག་གི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམ་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་རྟོ། །དེ་
 ཡང་དེ་དག་གཟུང་བའི་ཆ་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་སུ་སེམས་པ་ན་གཞན་གྱི་
 སེམས་རིག་གོ་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུང། ཅིའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤེ་ན།

རྩ་བ།སངས་རྒྱས་ཀྱི། །

སྟོད་ཡུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཤེས་ཕྱིར། །

ཞེས་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་སངས་རྒྱས་བཙུག་འདས་རྣམས་
 ཀྱིས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་
 ཡིན་གྱི། སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་དང་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་
 གཞན་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣལ་འབྱོར་པ་དང་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་བཞེད་དུ་མེད་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཤེས་སྟུང་པ་ལ། ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་གི་སེམས་དེ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་

དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད་དུ་མེད་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་
 གི་སེམས་མ་རིག་ རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སེམས་མི་རིག་གོ། །དེ་
 ལྟར་བས་ན་རང་གི་སེམས་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བའི་
 ཆས་བསྐྱེབས་པའི་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྟོག་ཆགས་
 རྣམས་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་རང་གི་སེམས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་བཟོད་དུ་
 མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རིག་སྟེ། དེ་དག་རང་གི་གཟུང་ཆ་གཉིས་རང་
 དང་གཞན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུར་རིག་པ་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་རིག་གོ་
 ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་མ་རིག་གོ། །དཔེར་ན་བུམ་པའི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་
 ལྷུ་བ་བྱེད་ཀྱིས་བུམ་པ་གཡོགས་ན་མཐོང་བར་ལྷུ་བ་མཐོང་ཡང་སྟོག་
 ཆགས་དག་བུམ་པ་མཐོང་ངོ་ལྷུ་བ་དུ་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་དེ་
 ལྟར་བལྟོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་དཔྱད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པར་
 གཞན་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟ་བར་མི་སྣང་བར་གསུངས་ན། དེས་གཞན་གྱི་སེམས་
 ཡང་མི་རྟོགས་པར་འདོད་དགོས་སམ། མི་རྟོགས་ན། དེས་གཞན་སེམས་
 ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་བྱགས་རྟོགས་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་པས། གང་དུ་འདོད་བརྟག་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་རང་

རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་དབང་ཤེས་ལ། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་
 མཚན་ཉིད་པ་མི་སྣང་བར་གསུངས་པ་དང་། བཟླ་བྱ་བྱུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་
 གསུངས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ལམ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོར་ལྟ་
 བའི་ཆོ། རང་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཞིག་ཡོད་དང་མེད།
 ཡོད་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་
 དུས་མཉམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མེད་ན། ཤེས་པ་དེས་ཅི་ཡང་
 མ་མཐོང་བར་ཐལ། མཐོང་བྱ་འདི་ཡིན་ཞེས་པ་ཞིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་དབང་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། རྗེའི་དཀར་འགྲེལ་དུ་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འོངས་
 སྐྱའི་འཁོར་གྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་འོངས་སྐྱའི་གཟུགས་ལྷུང་མཚན་ཉིད་པ་
 མི་སྣང་ཟེར་དགོས་སམ། རྒྱུན་ལས། རྒྱ་ནི་འོངས་སུ་སྒྲིལ་གྱུར་ནས། །གང་
 དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་
 སྣང་ངོ་། །ཞེས་རང་རང་གི་རྒྱ་སྒྲིལ་པ་ན་སངས་རྒྱས་སོགས་སུ་སྣང་བ་
 གསུངས་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པར།

སྤྱི་པོའི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་།

བརྗོད་འདོད་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། །

བརྟུན་ནི་དེ་ཡིན་གསལ་བྱེད་ཡིན། །

ཞེས་དང་།

གཞན་སེམས་དག་ནི་རྟོགས་ཕྱིར་ཡང་། །

ཚད་མ་གཉིས་པ་གྲུབ་པ་ཡིན། །

སྒྲ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ཡི་ངོ་བོ་ངེས་པར་གྲུབ། །ཅེས་དང་།

ཆོས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོ་ལྡན་གྱི་
རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་པོའི་
ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་མཐོང་བའི་རྟགས་ལས་དེའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་སེམས་
དཔོག་ཅེས་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས།

དུ་བ་མེས་བསྐྱེད་འགྱུར་བ་མིན། །

དེ་ཕྱིར་འབྲས་ལས་རྒྱ་རྟོགས་མིན། །

དེ་རྒྱ་དག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་། །

གང་ལས་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ན། བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དུ་བས་དུ་ལྡན་ལ་ལ་མེ་དཔོག་བྱེད་གྱི་
འབྲས་རྟགས་སུ་མི་འཐད་དོ་ཅེས་ཚུད་པའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ལ་འང་དུ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོས། །

བག་ཆགས་གསལ་བར་སང་པ་ཅན། །

མེ་སྒྲུང་བ་ཉིད་སྒྲོ་ཉིད་ནི། །

རྟོགས་འགྱུར་མེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་དུ་བའི་རྟགས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་དཔོག་པ་མ་ཡིན་ཡང་དུ་ལྷན་ལ་
ལ་མེ་དཔོག་པ་འི་འབྲས་རྟགས་མི་རུང་བའི་སྒྲིན་མེད་གྱི་ལན་འདེབས་
ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

སེམས་རྒྱུད་དེར་རུང་བག་ཆགས་ཀྱི། །

སྤྱིང་པོ་ཅན་ཉིད་དུ་བར་ནི། །

སྤྱང་བའི་སྒྲོ་དག་གསལ་བྱེད་པ། །

དེས་ན་མེ་ལས་དུ་བ་ཡིན། །

ཞེས་ལུགས་འདི་ལ་མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །

དེ་ཡི་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་།

རྣམ་ངེས་ལས། སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དེའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་ཅམ་
ཉམས་སུ་སྤྱིང་བ་ཅམ་དུ་བཤད་པ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆོས་
གྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་དཔྱད་རྒྱུར་དུ་མ་
ཞིག་སྤྱང་ཡང་། དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་བདག་ལྟ་བུས་དགྲོལ་བ་མི་
རུས་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མི་སྤྱི་བརྒྱལ་ལུགས་སུ་མི་མཛད་
པར་སྤྱོད་སུན་སེལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་སྒྲིན་མེ་ཞིག་སྤྱི་ལ་གནང་
ཡོད་པར་འཆ་ལ།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམ་
པར་ངེས་པ་མཐའ་ཡས་ལ། གཏིང་དཔོགས་པ་མི་རྒྱས་པས་ཟབ་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལྟར།

རྩ་བར། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི། །

བདག་གིས་བདག་གི་མཐུ་འདྲ་བར། །

བྱས་ཀྱི་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཀུན། །

བསམ་ཡས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །

རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་འདི་བདག་གིས་གང་བཤད་པ་བདག་གི་མཐུ་
འདྲ་བར་ཏེ། རང་གི་སྟོན་རྒྱས་པ་དང་མཐུན་པ་བྱས་ཀྱི། དེ་ཡི་དོན་རྣམ་
པ་ཀུན་དུ་ནི་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། བསམ་ཡས་
པ་སྟེ། མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཏིང་དཔོགས་དཀའ་བ། སངས་རྒྱས་
བཙུག་པོ་ལྟ་བུར་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཁོ་རྟོ། ། ཁེས་ཁེངས་སྦྱང་གི་སྟོ་
ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་མཇུག་བྱང་ལ་གཉིས། རྫོགས་བྱང་དང་། བསྐྱུར་བྱང་ངོ་། །
དང་པོ་ནི། ཉི་ཤུ་པའི་ཆོག་ལེན་པ་བྱས་པ་རྫོགས་སོ། ། གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ། ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་། ཤྱི་ལེན་དུ་བོ་རྟེ་དང་དུ་ན་ཤྱི་ལ་
དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྐྱུར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་
ལ་ཕབ་པའོ། །

སྐྱུར་ཡང་སྐྱུས་པ།

འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ལ་བརྟེན་ཆོག་དོན་རྣམས། །

རང་སྒྲོར་འཆར་ཚུལ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདྲི། །
འགལ་འཁྲལ་ནོངས་པ་གང་མཆིས་དེ་དག་རྣམས། །
གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྒར་འཆགས། །

འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་ཆེས། །

བདག་འདྲའི་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་རིག་ལམ་མིག །

ཕྱེ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་། །

ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེ་བྱ་བ་འདི་ནི་བཀའ་
དྲིན་གཞལ་མེད་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
གྲོགས་བཟང་རྣམ་པའི་བྱུགས་རྗེས། གཞུང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་
སྒྲོབ་གཉེར་གང་ལེགས་ཀྱི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ། ཤར་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་
བདེ་ཆ་ཡུལ་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་སྟོམ་འབོར་ཁམས་ཚན་ལྷ་རམས་
པ་མཁྱེན་རབ་དཔལ་འབར་གྱིས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་ཆེན་མོ་
དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྒྲུངས་རང་ཤག་དུ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣༣ རབ་གནས་
མེ་ཁྱི་ལོའི་ཉོར་ལྷ་བརྒྱུ་པའི་དགའ་ལྡན་ལྷ་མཆོད་ཉིན་མཇུག་རྫོགས་པར་
སྐྱར་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། ། །

༄༄། ལུམ་རུ་པའི་འགྲེལ་པ་དབྱིག་གཉེན་དགོངས་
རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

གང་སྐྱེས་ལ་བས་མི་ངོམས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་བཟླ་ལྟོན་པོ་

བས་ཀྱང་གཟི་བྱིན་ཆེ། །

གང་གསུངས་སྟན་འཇེབས་ལ་སོགས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་སྤྱོད་སྟེ་

ཆངས་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲན་རུས་མིན། །

གང་ཐུགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མ་ལུས་ཅིག་ཆར་རྗེན་ཆར་གཟིགས་ཏེ་ཉི་མ་བས་

ཀྱང་ལྷག་པ་གསལ། །

སྟོན་པ་བྱེད་ནི་འགྲོ་བའི་ཆ་ཟེར་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་གཞོམ་བྱེད་མཚན་

མེད་མགོན་པོས་འགྲན་རུས་མིན། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་གཏེར་ཆེན་པོ། །

དུར་སྤྱིག་གར་རོལ་རྒྱལ་མཚོག་ཡིད་བཞིན་ནོར། །

འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་མཇུག་བཤེས་མཚོག། །

བདག་སྤྱིང་འདབ་བརྒྱའི་དབུས་བཅུགས་རྟག་དུ་སྤྱོདས། །

རྣམ་རིག་གྲུབ་མཐའ་པར་འདི་དགའ་ཆལ་འདིར། །

སྤྱོད་བའི་ཉིན་བྱེད་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སོགས། །

བདག་སྤྱོ་རྒྱ་རྒྱེས་གཞོན་རུར་ཁ་འབྱེད་པར། །

བཤེས་གཉེན་ཉིན་བྱེད་དབང་པོས་དུས་ཀུན་སྤྱོདས། །

ནམ་དཔྱོད་མཁས་པའི་མདུན་སར་གཞུང་འདི་འདྲ། །
ངལ་བར་འབྲས་མེད་དགོས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །
བདག་འདྲ་གཞན་ལ་རུང་བཅད་ཕན་སྙམ་རེ། །
ལྷག་བསམ་དྲངས་བས་ངལ་བ་འདི་བྱས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་སློ་གོམས་ཕྱིར་བཤེས་གཉེན་ལ། །
དྲིན་གཟོ་གཞན་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གཞུང་ལྷགས་ལ། །
འཇུག་པར་བདེ་ཕྱིར་ཆོག་དོན་བཀལ་ལན་གྱིས། །
རང་སློར་གང་ལྷོགས་གཞུང་འདི་འཆད་ལ་སློ། །

ཞེས་ཡུལ་གོང་མ་ནམས་ལ་མཆོད་པར་བཇོད་ཅིང་བསྟོད་པའི་དབྱངས་
ཀྱི་ངག་གི་ལམ་ཡངས་པོར་ཕྱེ་སྟེ། གང་འཆད་པར་བྱ་བ་ནི། སློབ་དཔོན་
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སུམ་རུ་པ་འདི་ཡིན་ལ།

འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕུག་མཚན་ཅན་གྱི་
གཞུང་དོན། མཇུག་བྱང་ངོ་། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཧྲིང་ཤ་ཀ་ཀྲའི་ཀྲ། བོད་སྐད་དུ་སུམ་རུ་
པའི་ཆོག་ལེན་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་
ལ་ཕུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གནས་སྐབས་བསྐྱར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། མཐར་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །

འདིར་འགྱུར་ཕུག་ཡིན་མིན་གྱི་དྲོགས་དཔྱད་ནི་ཁོ་བོས་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་
པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་ཚུམ་པའི་དགོས་པ་དང་། གཞུང་
དངོས་བཤད་པ། དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་གྱིས་དགོས་པ་གསུམ་
གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། སློབ་རྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་
དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
པར་རིག་པའི་རབ་དུ་བྱས་པ་སུམ་ཅུ་པ་བརྒྱམས་སོ། །ཡང་ན་ཆོས་དང་
གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་
པར་བསྟན་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་མཐར་
གྱི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱེད་པ་འདི་བརྒྱམས་སོ། །ཞེས་དང་།
ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྗེས་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་
པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་
དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྤྱོད་
བ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པའི་ཕྱིར་རབ་དུ་བྱེད་པ་འདི་བརྒྱམས་སོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གང་ཟག་དང་ཆོས་བདག་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བསྟན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་སྤོང་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དང་བཅས་

པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་རང་སྡེ་མང་
 བཀྱར་བ་ལ་ཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དུལ་ལྷ་མཇུག་པའི་
 དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་གྱི་བཀྱར་བ་རྣམས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་
 དག་གི་བདག་མེད་པ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། ཁོ་རེ། དེ་དག་གིས་བདག་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འདོད་པ་
 མི་འཐད་དེ། དེ་དག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་འདོད་པ་
 གང་ཞིག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཅེས་པ་གོ་བ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་ལས།
 གང་ཟག་ཁྱད་གཞི་གཟུང་ནས་དེ་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་དང་ཆ་མེད་
 གསུམ་གྱི་ཚོགས་དོན་ནས་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་སམ། རྟག་པ་དང་
 གཅིག་ཕུ་ཆ་མེད་གསུམ་གྱིས་ཁྱད་པར་བྱས་ནས་བདག་རང་དབང་བ་མ་
 གྲུབ་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟ་ན་ནི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣལ་མ་བྱས་དེ་འདྲའི་
 བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་པ་ལོག་པ་རྟོག་པ་གོང་
 དུ་ལུང་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་གསལ་བའི་སྤྱིར། གཞན་
 ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་ངེས་པ་ན། དེ་
 འདྲའི་བདག་སྟོང་ར་ཁེགས་དགོས་པས། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ན་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་འགྱུར་བས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་

ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གི་འཇིག་པ་ངེས་
 པ་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པ་སྒྲོ་འོར་དེར་
 བཞག་པས། སྤང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་ངེས་པར་
 རུས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལེགས་པར་གོ་རུས་སམ་སྒྲམ་སོ། །
 གཉིས་པ་ལྟ་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་བདག་མེད་འདོད་པ་དང་། དེ་བདག་
 མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་ཡང་རྣལ་མ་བྱས་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ། བདག་སྤང་པོ་
 དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་བདག་རང་རྒྱ་བ་ཁས་ལེན་པའི་སྐོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཐལ། དེས་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་
 རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་བྱང་པར་སྦྱོད་
 པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ཀྱི་ལྟ་བའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནང་གི་
 ལྟ་སྟེགས་རྣལ་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ནང་པ་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ནང་པ་མིན་ཞེས་སྒྲུ་ན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །

གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེའི་སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་
 ལས། གང་ཟག་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་བདགས་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 རྟོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ། མདོ་སྟེ་པ་དང་།
 ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲུབ་དང་སེམས་ཅན་པ་དང་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འཆད་
 དོ། ཞེས་གསུངས། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་རང་རྒྱ་

གུ་པ་པའི་རྩུ་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་ཕྱི་རྩུ་པའ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 ཀྱན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲུ་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། སྟོང་གུ་ལས། འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྒྲུ་
 ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གུ་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་
 གུ་པ་དགོས་པས། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གུ་པ་པ་
 ལེགས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་གུ་པ་པའི་རྩུ་ཡོད་དུ་གུ་པ་པ་ལེགས་པ་དང་།
 གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་གུ་པ་པའི་རྩུ་
 ཡོད་དུ་གུ་པ་པར་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ཉིད་རྟགས་བྱ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ཅམ་ཞིག་རྟགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆན་ཉིད་རྟགས་པ་
 རྟགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ཅམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྟོང་རྒྱས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི།
 བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་དང་། མདོ་སྤེ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་དང་། དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གུ་པ་མོང་གི་གུ་པ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

འདིར་གཞན་དག་གིས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ལྷ་
 ན་གུ་པ་མཐའ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་ཅམ་
 ལས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར། དེ་ཡང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་བས་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བར་གཞི་བཞག་ནས་གུ་པ་མཐའ་འོག་མས་གང་

ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ཙམ་ལས་
 གཞན་མེད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ལྟ་ན། གུབ་མཐའ་འོག་མའི་
 བདག་དུ་འཛིན་ཚུལ་དེ་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་
 ཀྱི་བདག་མེད་པ་མ་རྟོགས་པ་ཐལ། དེ་ལྟར་འཛིན་ཚུལ་ངོས་ཟིན་མི་ཐུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེ་ག་
 པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཅེས་དགག་བྱ་ཇི་ལྟར་ངོས་མ་
 བཟུང་བ་དེ་མེད་པ་རྟོགས་པ་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
 ཐལ་འགྱུར་བས་ལྟ་ན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྩམ་སུ་མ་གུབ་ཅེས་པ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དུ་མ་
 གུབ་པ་ཙམ་ལ་འདོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་གུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་
 མེད་པ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རིགས་སྒྲེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པས། རང་
 དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་བད། །ཅེས་དང་། དེའི་ཐད་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས། རང་སྟེ་ཕྱ་པའི་འཛིན་ལྟའི་བདག་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་
 དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་རྩམ་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པ་རགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་འཛིན་པ་
 དང་། སྤང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་

རྣམས་ཡོངས་སུ་བད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ས་བཞི་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་
ལ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡོད་པ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་
ལྟར་སྤྲོས་མ་གཏོགས་འཛིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་འཇུག་པའི་
རྣམ་བཤད་ལས། མངོན་པ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ནི་མཛོད་འགྲེལ་གནས་དགུ་པ་
ལས་བཤད་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་འཛིན་ལྟ་ངར་འཛིན་དང་། བདག་གི་བར་རྣམས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་
དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱར་འཛིན་པ་ནི་འཛིན་ལྟ་བདག་གིར་འཛིན་པར་
འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེས་མི་མཐུན་ནོ། །གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས།

རང་གི་ལྷགས་ནི་ལྱང་དེ་དག་གི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བས་རིགས་པའི་སྤྱལ་
མཚམས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མིན་ནོ། །
རིགས་པའི་སྤྱལ་མཚམས་དེ་ལྟར་འགྱུར་དགོས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་བདག་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མཚན་གཞི་རྣམས་ཡོད་རེ་ངེས་
པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་བདག་གཞི་སྤང་པོའི་གསེས་ནས་རྣམ་ཤེས་
རང་རྒྱ་བ་སྤང་པོ་དང་དོན་གཞན་གྱི་རྣམས་ཡོད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་
ལྟར་ན། བདག་དང་སྤང་པོ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་དོན་གཞན་
གྱི་དབང་བསྐྱར་བྱ་སྐྱར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་

གྱི་བདག་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དང་འཛིན་ཚུལ་ལས་གཞན་མ་མཆིས་པར་འོས་
 མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་བོ། །ཡང་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་བདག་
 མེད་ཅེས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་ཆ་མེད་ཀྱིས་
 བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་དེ་རང་དབང་བ་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་
 པ་ལ་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་འདོད་པ་ཡིན་
 ཞེས་འཆད་དེ་གོང་གི་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུངས་རྣམས་སྦྱོ་སོ་བཞག་དུ་ཁས་
 ལེན་ན་ལེགས་སོ། །འོ་ན། ཁོ་ན་རེ་རྣལ་མ་བྱས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་
 པ་གང་ཞིག་དེ་གང་ཟག་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་ལྟར་
 འཛིན་པར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་དེ།
 པའ་ཆེན་མཆོག་གིས་དེས་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་
 བཞིའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། བདག་མེད་ཁས་ལེན་
 པར་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གཉིས་ཀ་
 ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱ་བ་མེད་པ་སྟོན་གྱི་མཁས་དབང་
 འགས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ལྟར་འདོད་
 པ་མི་འཐད་དེ། པའ་ཆེན་མཆོག་གི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱེད་ལས། ཡང་ཁ་
 ཅིག་གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དང་གང་ཟག་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་མི་འགལ་དེ། དེ་

གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་
 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན་སྒྲ་
 ཏྲག་འཛིན་རྟག་པ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་མི་འགལ་
 བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།
 འདོད་ན། རྟག་པ་དེ་དག་སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་དོན་མིན་གྱི། དེ་
 གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཡོད་པས་སྤྱིར་མི་འགལ་བ་བསྐྱབ་མི་རུས་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྩེ་རྩེ་ཕྱོད་པའི་ལན་དུ་ཕར་ཁྱབ་
 འགྲིག་བཏང་བ་ཡིན་གྱིས། རང་ལུགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་
 པ་གཏན་མིན་ནོ་ཞེས་མགྲིན་པ་གསལ་ཏེ་སྒྲ་བ་སྒྲོབས་སོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ།
 ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སེམས་ཅན་སྐད་ཅིག་གི་འཛིག་པ་ངེས་པ་ན་དེ་འདྲི་བདག་
 སྟོ་ངོར་དེར་ཁེགས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེས་མི་གཞོད་དེ། སྟོ་ངོར་དེར་ཁེགས་ཀྱང་སྟོ་དེས་མ་ཁེགས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་
 འཛལ་ལོ། །དེས་ན་ལུང་དོན་འགྲེལ་རྩལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་རུང་ལེགས་
 སྟུང་སྟེ། འོ་ན་ཀྱང་ཨ་པོ་ཏྲར་རྩམ་ཞེན་གྱི་དཔེ་ལྟར་མ་སོང་བར། གཞུང་
 དོན་གང་ཡིན་གཟུ་བོར་བརྟག་པར་འཛལ།

གཉིས་པ་གཉུང་དོན་དངོས་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་རྣམས་རྣམ་རིག་
ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་དམ་བཅའ་བ་དང་། ཀུན་ཡིད་ཤེས་གསུམ་བཤད་པ།
དམ་བཅའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བར། བདག་དང་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ། །

སྣ་ཆོགས་དག་ནི་གང་བྱུང་བ། །

དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར། །

ཞེས་བདག་དང་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་སྟེ། བདག་དུ་ཉེ་བར་
བཏགས་པ་དང་། ཆོས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་སྟེ་དུ་མ་བདག་
དང་སྟོག་དང་སྟེ་བ་པོ་དང་ཤེད་ལས་སྟེས་པ་དང་ཤེད་བྱ་ལ་སོགས་པ་དང་
ཕྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་དེ་དག་ནི་གང་
འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གང་ཉེར་བར་འདོགས་པར་གང་བྱུང་
བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་ཡིད་དང་སེམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་ཆ་ཅམ་དུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་སྟེ་
ཡུལ་སྤྱི་རྣམས་དོན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་འདོགས་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་
གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་བདག་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་གི་གཞན་ནས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་དང་དོན་
དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཆོག་གི་ལྷན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང། སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ།། དང་པོ་ནི། རྩུ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩུ་བ། རྩུ་པ་དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་སྟེ།

རྣམ་པར་སྤྲིན་དང་ངར་སེམས་དང་།

ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའོ།

ཞེས་རྩུ་པར་དེ་ཡང་རྣམ་པར་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྣམ་ཤེས་
དང་། ངར་སེམས་པ་སྟེ་ཉོན་ཡིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་
སོར་སྒྲུང་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩུག་ནི་ཡུལ་ལ་རྣམ་
པར་རིག་པའོ།

དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། རྩུ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
པོ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ངར་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་
དང་། ཉོན་ཡིད་བཤད་པ། འཇུག་ཤེས་རྩུག་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་
བདུན། ཀུན་གཞིའི་སྒྲ་བཤད་དང་། མིང་གི་རྣམ་གངས། མཚན་ཉིད།
སེམས་བྱང་དུ་དང་མཚུངས་ལྡན། འཇུག་པའི་དུས། ལྟོག་མཚམས།
མཇུག་བསྟུས་བའོ།། དང་པོ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་མེད་པར་དེ་མི་
རྟོགས་པས་དེ་བས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །

རྣམ་སྒྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །

ཞེས་གང་གྱུར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་
གནས་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་སྟེ་ཀུན་གཞི་དང་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་གྲངས་སོ།
། ཡང་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འཇུག་ཅིང་འབྲེལ་བས་ཀུན་
གཞི་ལོ། །

ཡང་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ལ་བདག་དུ་ནི། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་
ན་ཀུན་གཞི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་འདི་ལ་
དམིགས་ནས་འགོ་བ་ལྟའི་སེམས་ཅན་ཀུན་འདིར་བདག་དུ་ཉྩ་བ་ལ་སྦྱོར་
བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དུ་ཉྩ་བའི་གཞི་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལོ། །ཟག་བཅས་དག་མི་དགའི་འབྲས་བུ་གྱུར་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པས་
ན་རྣམ་སྒྲིན་རྣམ་ཤེས་དང་། དག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ས་བོན་གྱི་གནས་
སམ་གཞི་འམ་རྟེན་ཡིན་པས་ན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཤེས་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
གྱི་གནས་ཡིན་པས་ཤེས་བྱའི་གནས་དང་། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་
པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ལེན་པས་ན་ལེན་པའི་
རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོང་ལས་གསུངས་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་

ལྷོད་ལས་ཀྱང་། སལ་ཆེན་པའི་ལུང་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྩ་བ་ཡིན་པས་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ས་སྟོན་པའི་ལུང་ལས། འཁོར་བ་
 ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་འཇུག་པས་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ཤེས་
 དང་། མང་བཀྱར་བའི་ལུང་ལས། ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ཡིན་པས་རྣམ་
 པར་སྟོན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཀྱི་
 གཞི་བྱེད་པས་ཀྱི་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བསྟན་པར་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་ལ་དོན་གཅིག་རྣམ་
 གྲངས་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་ལས་འདི་གཉིས་པ་ལྟར་ཏེ།
 དཔེར་ན་གླང་ཆེན་དང་གཉིས་འབྱུང་ལག་ལྡན་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་དུ་མ་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། །པཎ་ཆེན་བསོད་
 རྣམས་གྲགས་པ་མཆོག་གིས་དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ལས་དོན་
 གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་མ་གསུངས་པས་ཀྱང་ལེགས་པ་གོ་རུས་སོ་
 ལྷམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་མདོ་སྤེལ་བས་བཀྲལ་བ། གལ་ཏེ་འཇུག་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཀྱི་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན། དེའི་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་ཡིན་བརྗོད་དགོས་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པ་
 དང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་
 ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་མེད་པ་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དམིགས་
 པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་།

ཕྱི་བ། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །

རྣམ་པ་རིག་པ་མི་རིག་པ། །

ཞེས་ལེན་པ་དག་དང་ཞེས་པའི་དག་གཉིས་ཆོག་ཡིན་པས་ཉེ་བར་སྤང་
བྱ་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དབང་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་
དང་། ཉེ་བར་ལེན་བྱེད་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ནི་བག་ཆགས་
ཀྱི་རྣམ་རིག་སྟེ་ལེན་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་དང་ཕྱི་སྟོང་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་གནས་དང་། དོན་གྱི་རྣམ་རིག་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དམིགས་ལུལ་སྟོང་བཅུད་དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་
པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་མི་རིག་པ་སྟེ་མི་ཤེས་ལ་རྗེས་
སྤྱོད་ཡང་ངེས་པར་འདྲེན་མི་རུས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ནང་གི་བག་ཆགས་དང་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པར་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ལྟ་བས་རབ་དུ་
ཕྱེ་བའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་
ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། རང་ལུགས་ཀྱན་གཞིའི་དམིགས་པ་
ཡིན་ན་དབང་དོན་བག་ཆགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་
ལ། ཁོ་ན་རེ། མིང་གཞི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་ཀྱན་གཞིའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བའི་དམིགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་བོ་ཟེར་ན། འོ་ན་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་

གཞིའི་སྒྲིང་བའི་དམིགས་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་གཞི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ན་རེ། མི་མཚུངས་ཏེ།
 དབང་པོ་ནི་ཟིན་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ་མིང་གཞི་ཕུང་པོ་དེ་ལྟར་མིན་ནི་ཞེ་ན།
 འོ་ན་ཀུན་གཞིའི་སྒྲིང་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཟིན་པའི་ཁམས་ཡིན་དགོས་པ་
 ཐལ། ཟུང་པར་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་སྒྲོང་དང་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཟིན་པའི་ཁམས་ཡིན་པ་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་སྒྲིང་བའི་
 དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཛོད་ལས། དགུ་པོ་གཞན་
 ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་དེ་དག་མ་ཟིན་པ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 དག་ན་རེ། ཕྱི་སྒྲོང་གི་འཛོག་རྟེན་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྒྲིང་བེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ནི་གང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པར་སྒྲིང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བ་སྒྲོང་དུ་སྒྲིང་བ་དང་། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་
 འོ། །ཞེས་གསུངས། དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ནི་ནང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་སྒྲོང་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། རྣམ་
 པར་གཉིས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་།
 དངོས་སུ་རང་གི་དབང་དོན་ནོ། །བརྒྱད་ནས་དེ་ཡི་ཚོགས་དུག་གི་ །ཡུལ་
 དུ་སྒྲིང་བ་གང་རུས་པ། །ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་དུ་འང་འཛོག་པ་ཡིན། །ཅེས་
 དང་། དེའི་ཐད་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དངོས་སུ་དམིགས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་གྱི་

དབང་པོ་དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་ནས་ནི་རྟེན་དེའི་
 ཚོགས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བར་གང་རུས་པ་རྟེན་དེའི་ཀུན་གཞིའི་ཡུལ་
 དུའང་འཛོག་གོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་
 རོན་བདག་གིར་བྱེད་མ་བྱེད་ལ་འཛོག་ཟེར་ན། མིང་གཞིའི་ཡུལ་པོ་ཚས་
 ཅན། ཀུན་གཞི་ལ་སྒྲུང་བར་ཐལ། དེས་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མིག་སོགས་བདག་གིར་བྱེད་པ་གང་ཞིག་ཡུལ་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡང་བདག་
 གིར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ང་ཡི་འོ་སྒྲུལ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པ་ཐལ། དབང་པོ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲུང་
 བའི་དམིགས་པ་འཛོག་པ་ནི། དེ་ཉི་བ་སྒྲུང་བྱ་དང་ཀུན་གཞི་ནི་དེ་དག་ཉི་
 བ་ལེན་པ་པོ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་མཚན་འདི་མིང་
 གཞི་ཡུལ་པོ་ལའང་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དེ་
 གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་མ་ཁུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟོན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 ལས། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་
 རུང་ངོ་། ཞེས་བཀའ་བའི་ལན་དུ། དེ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་
 མེད་པར་ནི་མི་འདོད་མོད་ཀྱིས་འོན་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཡོངས་
 སུ་མ་ཆད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་
 རང་གི་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་
 སུ་མ་ཆད་པ་སྟོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་སྟེ། དེ་
 ལ་རང་གི་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་

ཞེན་པའི་བག་ཆགས་དང་། གནས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོའི་གཟུགས་
 དང་མིང་སྟེ། དེའི་དམིགས་པ་ཤིན་དུ་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་
 བཞིན་དུ་དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། མིང་བཞིའི་སྤྱང་པོ་ཀུན་
 གཞིའི་སྤྱང་བའི་དམིགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཀྱང་རྗེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་
 དམིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ཅན་སྟོང་བཅུད་ནི་མི་སྤྱང་ལ་
 བག་ཆགས་དམིགས་པར་འཇོག་པའི་དོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 ན། དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 ཉེས་པ་མེད་དེ་ཐེག་བསྟུས་ལས། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། །
 གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པར་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་ཀུན་གཞི་
 ནི། སྟོན་གྱི་དགོ་མི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོའི་གཞི་
 འཕངས་ནས་ཇི་སྟིང་མ་ཤིའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ལྟོག་པས་ན་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་གི་སྤྱང་བའི་དམིགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་མེད་དུ་དོན་དང་དབང་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དམིགས་པ་གསུམ་ལས་བག་ཆགས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 བག་ཆགས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་
 མཐུས་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྤྱང་རུང་ཡིན་པས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ།

དཔེར་ན། སྤང་ན་གནས་པའི་ས་བོན་དེ་རྒྱུན་དང་ཕྱད་ན་སྤྱ་གུ་བསྐྱེད་རུང་
ཡིན་པ་སྤྱ་གུའི་རྒྱུན་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་དོགས་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་ཅི་ཡང་མི་
སྤང་བ་འདོད་དགོས་སམ། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་མིང་གཞི་ཕུང་པོ་རྟོགས་སམ་མི་
རྟོགས། རྟོགས་ན་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དེ་འདྲ་བ་སྤང་
བས་ཀུན་གཞི་ལ་དེ་འདྲ་དེ་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཀུན་
གཞིའི་སྤང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གི་ཡུལ་སྤང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཀུན་གཞི་ལ་དེ་དེར་སྤང་བ་མི་འཇོག་ན་ཀུན་གཞིས་ཡུལ་སྤང་རྒྱལ་གཞན་
ཞིག་རྟེན་པ་དགའོ། །གཉིས་པ་ལྟ་ན་གཞི་དུས་ཀྱི་གཟུགས་མེད་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་མིང་གཞི་ཕུང་པོ་ཀུན་གཞིའི་སྤང་བའི་དམིགས་པ་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་
མཚན་དུ་རྗེའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཅམ་མིན་པ་ད་
དུང་ཡང་རྒྱ་མཚན་འཆོལ་དགོས་སོ། །གཟུ་བོ་སྟོས་དཔྱེད་ཆེ་མིང་གཞི་
ཕུང་པོ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་སྤང་བའི་དམིགས་པ་འཇོག་དགོས་པར་ཞིག་སྤང་
ན་ཡང་། རེ་ཞིག་ཡིག་ཆའི་རྗེས་འཇུག་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཏེ་རང་སྟོར་གང་ཤར་འདིར་འཆད་པའི་སྟོབས་པ་མ་ཐོབ་པས་རེ་
ཞིག་བཞག་གོ། །དེས་ན་རང་གི་བསམ་དོན་ནི་མིང་གཞི་ཕུང་པོ་ཡིད་ཤེས་

ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རོ་བོ་ཕྱ་བས་ཀུན་གཞི་ལ་མི་སྤང་སྟེ། ཀུན་གཞི་
 འདུ་ཤེས་བཀྲ་བའི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དབང་སོགས་སྤང་ཡུལ་
 འཛིན་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པའམ་བེན་པའི་སྟངས་འཛིན་
 ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྤྲ་ཀུན་
 གཞིའི་སྤང་ཡུལ་མིན་པ་ཐལ། དེ་ལ་ཀུན་གཞིས་བྱབ་པའམ་བེན་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། དངོས་སུ་ཀུན་གཞིས་བྱབ་ཚུལ་ལམ་བེན་
 ཚུལ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ནས་རང་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ཀུན་
 གཞིས་བེན་ཚུལ་ཞིག་འཛིན་ཏུ་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བདག་གིས་སྔོངས་འཆར་ཅམ་མོ། །འཐད་མི་འཐད་རྣམ་དཔྱེད་
 ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱེད་ཅིག །གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཏུག་ཉིད་འདོད་
 པའི་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཀལ་ཏེ། ཇི་ལྟ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པར་འགྱུར། དམིགས་པ་དང་
 རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སུ་ཡིད་ཆེས་པ་འགྱུར་ཏེ་
 མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་འདོད་རིགས་ཏེ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བས། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་འདི། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 གནས་སྐབས་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་མི་
 མཚུངས་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སེམས་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་འདོད་པ་མི་རིགས་པ་ནི། ལུང་དང་འགལ་བ་

དང་རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་བྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མི་འདའོ་ཞེས་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་སྟོམས་འཇུག་
 གི་ཆོ་ལུས་གནས་པར་མི་འབྲད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་མ་ཐག་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་མི་རིགས་
 པ་ཐལ། དེའི་སྔ་ལོག་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆོ་རྣམ་ཤེས་མེད་པ་བྱེད་གྱི་འདོད་
 པ་གང་ཞིག །བག་ཆགས་ཀྱང་འཇོག་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བག་ཆགས་སྟོ་
 གཞིར་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་
 ལས། འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་རྟོག་
 པར་ཡང་མི་རུས་སྟེ། རིག་པ་དང་འགལ་བ་དང་མདོ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གལ་ཏེ་དུས་དེ་ན་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་པ་ན་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། དབང་དང་
 བཅས་པའི་ལུས་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་མ་ཡིན་ནོ། །ས་
 བོན་མེད་པར་འབྱུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ནི་རིགས་པའོ། །ཆོས་བྱིན་གྱི་
 མདོ་སྡེ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ་དེ་ལས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་ལས་མི་འདའོ་
 ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
 སྟོམས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ངེས་པར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་
 དུས་ཞིག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡང་བཤད་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་

སེམས་ལས་བྱང་བ་དེ་དག་དང་རྟག་དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་ནམ། འོན་ཏེ་མ་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་།

ཅུ་བར། རྟག་དུ་རེག་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །

རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པར་ལྡན། །

ཞེས་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་
གོགས་སེམས་བྱང་ཀྱུན་འགོ་ལྷ་སྟེ། རེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
རིག་པ་སྟེ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་བྱང་སེམས་པ་དང་རྟག་
དུ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འོ། །

གསུང་རབ་ལས་ནི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་ན་ཀྱུན་གཞི་འི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཚོར་བ་སྦྱིར་བ་ཤད། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཚོར་བ་གང་
ཡིན་པ་ཡང་མི་ཤེས་པས་དེ་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བ་དང་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་མ་སྦྱིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཚོས་འབྱུང་ན་
ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་འདུ་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མི་ཤེས་པས་
དེ་འི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དེ་ལ་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། །

དེ་ནི་མ་བསྦྱིབས་ལུང་མ་བསྟན། །

རེག་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཚོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་འབའ་
ཞིག་སྟེ། བདེ་བ་ཡང་མེད་སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་མེད་དེ། ཅི་འི་ཕྱིར་སྟོམ་པ་ལ།

དེ་གཉིས་ནི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལྟར་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་གི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བ་
 ཡིན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
 མི་གསལ་ན་ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འགྱུར། ཀུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་མི་
 དགོ་བའི་བག་ཆགས་སྟོག་གི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རེག་སོགས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་
 བཞིན་དུ་ངོ་བོ་མ་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཏྲ་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཇི་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྩ་བ་ལས།

བག་ཆགས་སྟོག་གི་ཡིན་ཕྱིར་དང་། །

དགོ་དང་མི་དགོ་མངོན་གྱུར་དང་། །

རྒྱ་གཅིག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

མ་སྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གྲུབ། །

ལུང་མ་བསྟན་དང་མི་གསལ་ཕྱིར། །

རེག་སོགས་ལྡར་ངེས་ཚོར་བ་ནི། །

.....བར་མའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། རེག་སོགས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་བཞིན་
 དུ་བག་ཆགས་བསྟོག་གི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀུན་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པར་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཉིད་ལས། བརྟེན་ལུང་མ་བསྟན་བསྟོག་གྲུབ། །སྟོབར་བྱེད་དང་འབྲེལ་

བ་དང་། །མཐའ་གཅིག་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་ལྡ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྡ་པ་ནི། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟག་གམ་མི་
རྟག་པར་སྒྲིངས་ནས། ཅི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་
འཁོར་བའི་མཐའ་ཇི་སྟོན་དུ་མི་འཇིག་པར་འཇུག་གམ། འོན་ཏེ་སྐད་ཅིག་
མ་གཅིག་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
ཞིག་ཅེ་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྲོ་བས། དེ་གཅིག་ཕུ་ཐ་དད་མེད་པ་སྟེ་སྐད་
ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་ཐ་དད་པ་མེད་པར་རང་དབང་བར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཤས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་གྱི་འཇུག་གོ། །ཇི་ལྟར་འཇུག་སྟམ་
པ་ལ།

རྩ་བ། དེ་ནི་རྒྱུ་འབབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞིན། །

ཞེས་ཀྱན་གཞི་དེ་ནི་རྒྱུ་འབབ་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་བར་མ་
ཆད་པར་འཁོར་བ་ཇི་སྟོན་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་གོ། ། དུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུ་
དུ་འབྱུང་བ་དེ་དག་གང་གི་ཆེ་ན་ལྡོག་པར་འགྱུར་སྟམ་པ་ལ།

རྩ་བ། དགྲ་བཙམ་ཉིད་ན་དེ་ལྡོག་གོ། །

ཞེས་ཀྱན་གཞི་དེ་ནི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཙམ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་དབང་
ཐོབ་པའི་བྱང་མེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ན་ལྡོག་སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་རམ། ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་
དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་དངོས་པོར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་བདག་

དུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་བཞག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་འཛོག་བྱེད་
གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷོག་པ་བཞག་གོ།

དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཆོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་ངན་ལེན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་དུས་ན་དག་བཙུམ་པའོ་
ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དག་བཙུམ་པའི་དུས་དེ་
ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའི་གནས་ངན་ལེན་གང་ཅི་ཡོད་
པ་དེ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤོང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གྱི་གཞི་
ཉིད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་དག་བཙུམ་ལ། ཀུན་
གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འཛོག་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།
དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་
བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དང་། ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་བཙུམ་པ་
རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཀུན་གཞི་ས་བོན་གྱི་ཆ་མེད་ལ་སྒྱུར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཀུན་གཞི་འཛོག་བྱེད་གཉིས་
པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་གཞི་
རྣམ་ཤེས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཁྱབ་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞི་མ་ཁྱབ་
སྟེ། དབང་ཐོབ་པ་དང་དག་བཙུམ་པ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་།

ཀུན་གཞིའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་གཉིས་པོ་མི་འབྱུང་ལ། ཞེས་དང་།
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སུམ་རྩ་པར་ཡང་། དགྲ་བཙམ་ཉིད་ན་དེ་ལྟོག་གོ །
 ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤར་ཁོ་བོས་བསྟན་པའི་ ཀུན་གཞི་མེད་པ་ས་
 མཚམས་མ་མེད་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་གཞིའི་རྩ་བ་ལས། ལྷག་མ་
 མེད་དང་དོ་རྗེས་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་གསུངས་
 པ་ཡིན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་གསུངས་པར་མིན་ཏེ།
 དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཆ་དེ་དུས་གང་བར་དུ་འཇུག་
 ཅིང་ལྟོག་ཅེ་ན། ལྷག་མ་མེད་དང་དོ་རྗེས་ལྟའི། །བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་
 འཇུག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མ་ཁྲབ་སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ལ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་མི་
 དགོས་པ་ཁོ་བོས་སྤར་བ་ཤད་བྱིན་ཏོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟོག་པའི་བྱད་པར་
 དེ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ། པཎ་ཆེན་མཆོག་གིས་ཡར་བྱིན་སྟེ་དོན་དུ་དགྲ་
 བཙམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་རྣམ་
 སྤྲིན་རྣམ་ཤེས་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ནི་ཀུན་བདུས་དཀའ་འགྲེལ་དང་ཀུན་

གཞི་དཀར་འགྲེལ་གཉིས་ནས་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་འཐད་པར་སེམས་ཏེ།
ཕྱི་བརྒྱམས་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་མ་
མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ན་འདིར་ལྷོག་པ་གསུངས་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་འཛུགས་གི་
རིགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ཞེས་སྒྲ་བཤད་དུ་
ཡོད་པའི་ཀུན་གཞི་ལྷོག་གི་སྒྲ་འདུག་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་ལྷོག་སྟེ།
འཛུགས་བྱེད་གཉིས་པོ་མེད་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་
པའི་ཀུན་གཞི་མེད་པ་ལ་འགྲེལ་ན་རྗེས་གསུངས་དང་འགལ་བ་མི་སེམས་
ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལྷོག་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་རྣམ་ཤེས་མི་ལྷོག་པར་
གསུངས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་མི་
དགོས་པ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་སྒྲ་བཤད་འདུག་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །པཎ་ཆེན་མཆོག་གི་ས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་བཞེད་
ནས་ཀུན་གཞི་ཡིན་ན་ཀུན་གཞི་ཞེས་སྒྲ་འདུག་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་སྒྲ་
བཤད་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་ནི། དག་ས་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ཆོག་ངེས་ཙམ་ལས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་
པས་ཆོག་ཙམ་ལ་གཤགས་འགྲེད་པ་མི་བྱུངོ། །

དེ་ཡང་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ན་སྒྲ་འདུག་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པ་ནི་མཆོ་ལས་
སྒྲེས་པའི་སྒྲ་ལ་པ་ལ་མཆོ་སྒྲེས་ཞེས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲ་འདུག་དུ་མེད་
པ་དང་སྒྲམ་ལས་སྒྲེས་པའི་པར་ལ་མཆོ་སྒྲེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་

འཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་རྩ་ཤེས་ཀྱི་འཇག་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་འདྲ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཆོག་པ་ཏུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་མི་དགོས་དང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་རྣམ་
ཤེས་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱི་མཁས་པའི་གསུང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོས་
དགོངས་ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་
ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱངས་རིང་དུ་
སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལས་འགག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་
ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
རྒྱན་དང་རྒྱད་མི་བཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་
པ་ཡང་འཐད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་
གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་
ལས་འགག་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བ་རིག་
པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཕྱི་
རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཁས་ལེན་ལ་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །
སྤང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་དུ་སྐྱེའོ་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་
དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་བེན་བྲིས་
ལས་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་སོགས་བཞི་པོ་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱང་། ལས་བྱས་པ་

རྒྱུད་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་སྟོང་ཐུན་
 ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་
 བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་སོགས་འདུག་པ་རྩ་འགྲེལ་
 ལས་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒྲིམ་རྒྱས་པར་བཀག་པར་ཤེས་རིག་དང་
 ལྡན་པ་སུའང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྒྲུངས་ཀྱང་
 ལས་འབྲས་བཞག་དུ་རུང་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆེམ་པར་མི་
 འགྱུར་གྱི་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སྒྲིམ་འདི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་
 ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་སྟེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་
 ག་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་
 བསྐྱས་དང་གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་དང་དབྱས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་དང་
 སུམ་རྩ་པ་སོགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 དང་ངོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཀྱི་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་
 བོ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ལྡན་སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་
 ཟུར་ཙམ་ཡང་བཤད་པ་མེད་པས། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་འདི་འདྲ་
 བའི་རྣམ་གཞག་གང་བྱས་ཀྱང་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་
 ཡོད་པར་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གང་དང་རིགས་པ་གང་གི་སྒྲི་
 རྒྱས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཇུག་པའི་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་ལས། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་གྱི་ག་
 ཉིད་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་པས་ཆོག་

ཙམ་གྱིས་འབྲུལ་པར་མི་བྱའོ། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྗེ་
 ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་ལྷ་བ་ངན་སེལ་ལས། ལྷགས་འདི་མ་ཤེས་པར་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་
 ཡིད་ཁས་ལེན་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལྷར་ཁས་ལེན་དགོས་སྟམ་
 ནས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་དག་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་
 འདོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེ་མ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེས་ན་གསུངས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་
 ཐ་སྟད་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་པ་འདོད་དོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་
 ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ལ་
 ཀུན་གཞི་ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དེ་དག་གི་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་མིན་ནོ་
 ཞེས་ལན་འདེབས་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་འདོད་པའི་
 མཁས་པའི་ཐུགས་དགོངས་གང་དུ་ས་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཚོགས་
 རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་ལྷགས་གཉིས་ཀས་
 འདོད་ཀྱང་། དང་པོ་ནི། ཚོགས་རྒྱལ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱང་
 པར་སྐྱར་མ་སྐྱར་གང་ལྟར་ཡང་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གོང་གི་ལྱང་རྣམས་
 ཀྱི་དགོངས་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་གཞི་འགོག་སྐབས་ཚོགས་
 རྒྱལ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅེས་བྱང་པར་སྐྱར་བས་སྐྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བས་ཀུན་གཞི་ཞེས་ཐ་སྟད་ཙམ་ཡང་མི་བཞེད་ན་བྱང་པར་དེ་དག་སྐྱར་བ་

རྟོན་མེད་དོ། །ལར་ནས་གསུང་པ་པོ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་སྒྱུར་བ་དེ་དག་
 ཁྱད་པར་སྒྱུར་མེད་སར་འབྱེར་དགོས་པ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁྱད་པར་གང་སྒྱུར་བ་དེ་རྟོན་གཅིག་པར་སྒྱུར་མེད་
 སར་སྒྱུར་ཤེས་པ་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྱུར་མེད་སར་གྱིས་ཁྱད་པར་སྒྱུར་
 བའི་ཆོག་བསུབ་པ་མི་བྱུངོ། །གཞན་ཡང་། ལེན་པ་དང་པོ་གསལ་བ་
 དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས། ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སྒྱུབ་པ་གང་ཞིག་ ཀུན་གཞི་ཁས་མ་ལེན་ན་དཔེ་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
 རིག་ཡོད་དེ། ཞེས་སྒྱུབ་མི་རུས་པ་གསུང་པ་དང་མཚུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་
 སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པ་འདི་
 ཉིད་དགེ་མི་དགའི་རིས་སམ་ཡུལ་དུག་གི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཆད་པར་ཡོད་པར་
 རང་བཞིན་སྟོང་པས་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞི་འཇོག་པ་རིགས་
 ཀྱིས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་རྟོན་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ལ་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་ཙམ་མིན་པ་དེ་ཀུན་གཞི་ཉིད་དུ་རྣམ་པ་གཞག་
 རྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྒྱིར་
 སེམས་རིག་ཅིང་གསལ་ཙམ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ་སེམས་སྤྱི་ཙམ་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པ་བཀག་
 པའི་ལན་དུ། སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩོ་
 རྗེ་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་ཁིལ་ཀར། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་སེམས་
 རིག་ཅིང་གསལ་བ་ལ་ཀུན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཡིད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་རྩལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིད་ཤེས་ཡིན་
 པར་སྤར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དཔྱད་
 དགོས་པ་ཞིག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་ཡོད་ལ། འདུས་པ་རྩ་བ་ཤད་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡང་ཕྱོགས་ཕྱི་མའི་ལྷགས་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ལས། ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གསུངས་པ་ཡང་། ཚོགས་རྒྱག་ལས་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཞག་མ་བཞག་ལ་འགྲེལ་དགོས་
 སམ། དེ་ལྟར་འགྲེལ་ན་ཚོགས་རྒྱག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་ཡོད་པ་རྒྱུད་སྡེ་གང་དུ་གསུངས་པ་སྒྲིམ་ཤིག །ལྷགས་དང་པོ་ལ་ཡང་
 འདི་ལྟར་དྲོགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་མིན་

ཕར་ཀུན་གཞི་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གོང་དུ་ལུང་དྲངས་ཟིན་པར་
 ལྟར་དཔུང་དགོས་སོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་ན།
 ཀུན་གཞི་ཡོད་དེ་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དང་རང་རིག་ཡོད་དེ་ཞེས་ཐད་ཀར་སྒྲུབ་མི་
 རིགས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགོ་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་རིག་ཅེས་པ་ཚོལ་
 ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ངོར་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་གཞག་དུ་མེད་
 ལ། ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་ཆེ་གཉིས་ཀས་གདགས་གཞི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཙམ་
 ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པས་དེ་དཔེར་མི་རྟོད་པའི་སྒྲིན་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་པ་ཁོ་
 བོའི་སྒྲིངས་འཆར་ཙམ་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་དྲོགས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།
 གང་ཆེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་པའི་
 ཐད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེ་བསྒྲུབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མ་སྒྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
 འབྱུང་བ་དག་ལ་སྒྲེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་
 བ་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་ཐད་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས་ཀྱང་། འདིས་ནི་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་
 དཔེར་བཟུང་བ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་མི་སྟོང་བ་དགོས་པ་བསྟན་ཏེ།
 རྟགས་སུ་བཟུང་བ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས། དཔེར་གང་
 བཟུང་བ་དེ་ནི་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀས་ངོར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་མི་སྟོང་བ་

དགོས་པ་གསུངས་པས། གང་དཔེར་དེ་ཉིད་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིས་
 མི་སྟོང་བ་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་གྲུབ་ན་ཀྱང་གཞི་འོས་མེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །
 བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་ཐལ་འགྱུར་བས་ང་ཅམ་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་དང་
 ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གནས་སྐབས་བག་ཆགས་བསྒྲོ་གཞི་ཅམ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ཡང་རྩ་ཤེར་རྣམ་བཤད་ལས། སྒྱུ་མེད་དེ་དཔེར་ན་ཀྱང་གཞི་
 ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་
 གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པ་
 བཞིན་དུ་ཀྱང་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་བདག་
 གི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཅམ་ཞིག་དེའི་ཆེ་སྒྲོམ་སྤང་གི་བག་ལ་
 ཉལ་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་མམ་
 གང་ཟག་ཅམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསུངས་རྒྱུ་
 གཉིས་ཆར་སྒྱུར་འགལ་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། གཞུང་དོན་རྣམ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་གང་ཡིན་གཟུར་གནས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་ཅམ་དུ་
 ཟུ་བ་ལགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་
 བ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་དོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་བཤད་པ་ལ་ལྷ། སྒྲ་བཤད་དང་། མཚན་ཉིད། ཇོ་
 བོ་དང་གྲོགས་གང་དང་མཚུངས་ལྡན། ལྷོག་པའི་དུས། མཇུག་བསྐྱུས་

བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ངར་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྱུར་པ་གཉིས་པ་འཆད་
པ་ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
མིག་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དམིགས་པར་གྲགས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གནས་དང་དམིགས་པར་མ་
གྲགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་དང་དམིགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་མི་
རུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་གནས་དང་དམིགས་པ་
བསྟན་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ལ་གནས་ཏེ་རབ་འབྱུང་ཞིང་། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིད་ཅེས་བྱ། །

རྣམ་ཤེས་ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གནས་
ཏེ་བརྟེན་ཅིང་རབ་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཀྱན་གཞི་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་
པར་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངར་སེམས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་
པས་ན་དེས་པའི་ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཁམས་གསུམ་
གང་དུ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་སྣོན་པ་ཐོབ་པར་ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་ཡང་ཁམས་དེ་དང་ས་དེའི་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱན་གཞི་དེ་ལ་རྒྱ་
ལུས་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གནས་ཏེ་འབྱུང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཀྱང་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་
ངར་མེས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཇོག་
བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཤེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གྲོགས་དང་དུས་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི། །

ཉོན་མོངས་བཞི་དང་རྟག་དུ་འགྲོགས། །

ཞེས་ཉོན་ཡིད་ནི་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཅུ་
བའི་ཉོན་མོངས་རྟག་ལས་སྡེ་ཚོམ་དང་ཁོང་ཁྱོམ་གཏོགས་གཞན་བཞི་དང་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་དུ་མཆུངས་པར་ལྡན་ནོ། །

ཉོན་ཡིད་དང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པ་གཞུང་དུ་མར་གསལ་
བས། དེས་ན་མངོན་པ་འོག་མ་དང་མི་མཐུན་པར་འདོད་པའི་འདོད་
ཆགས་ལ་མི་དགེ་བས་མ་བྱུང་པ་སྤྲོད་ན་མཛེས་སོ། །ཉོན་ཡིད་དང་མཆུངས་
ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་བཞི་སྤྱིར་བཤད་པས། བཞི་གང་ལ་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་མི་
ཤེས་ཏེ། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། བདག་དུ་ཉྩ་དང་བདག་དུ་མོངས། །

བདག་རྒྱལ་བདག་ཆགས་འདུ་ཤེས་པ། །

ཞེས་བདག་དུ་ཉྩ་བ་དང་། བདག་དུ་མོངས་པ་དང་། བདག་དུ་ང་རྒྱལ་
བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་བཞི་འོ། །འདི་སྤྱིར་བཏྲོད་པ་ཅི་རང་གི་ས་

པ་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ས་པ་དག་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་མི་ཤེས་ནས་དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེའོ་གཞན། །

ཞེས་ཁམས་གང་དང་ས་གང་དུ་སློག་ཆགས་སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་ཁམས་
དེ་པ་དང་། ས་དེ་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་ཏེ། ཁམས་གཞན་དང་ས་གཞན་གྱི་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
ཅི་ཉོན་མོངས་པ་བཞི་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། དེག་སོགས་ཀྱང་དེ་.....།

ཞེས་དེག་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
སེམས་པ་སྟེ། ཚོས་ལྷ་པོ་དེ་དག་ནི་ཀུན་དུ་འགོ་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པ་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་གྱི་ཁམས་དང་ས་གཞན་གྱི་དང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དགོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དུས་ན་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འབྱུང་ན་ནི་
དེ་ལྷོག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ལྷོག་ན་ནི་དེ་ལ་ཐར་པ་གལ་ཡོད་དེ་
ཐར་པ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར།

རྩ་བར།མམམ་དག་བཅོམ་མེད། །

འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལ་མེད། །

འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ན་འང་མེད། །

འདི་ནི་གྱུར་པ་གཉིས་པའོ། །

ཞེས་དགྲ་བཙུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས། ཉོན་ཡིད་
མི་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་སྦྲུམས་ནི་འདས་ལམ་གྱི་སྦྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་
གནས་སྐབས་ཉོན་ཡིད་འགགས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ན་མི་འབྱུང་སྟེ་གཉེན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་འདི་ལྟར་དྲྀགས་ཏེ་རྗེའི་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་
སོགས་སུ། སོ་སྟེ་ལ་ཉོན་ཡིད་མངོན་དུ་མི་གྱུར་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་
གསུངས་ན། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་
ལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་སམ། འདོད་ན། མདོ་ལས།
ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མངོན་པར་གསལ་བ་ན་སུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་
མི་དམིགས་སོ་ཞེས། སྤང་གཉེན་གཉིས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལྟན་ཅིག་དུ་
འགྲོགས་མི་རུང་བ་གསུངས་པ་དང་། ཀྱན་བདུས་ལས། མཛོ་སྟེལ་གཡང་
ལ་མཆོངས་བ་ལྟར་མིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་
འཐད། གཞན་དག་ན་རེ། སྦྱོར་མེད་དེ་ཉོན་ཡིད་ནི་ངོ་བོ་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ་
དང་། བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པས། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་
རྟོགས་པའི་སྦྱོང་དང་། འཇིག་རྟེན་འགལ་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་གཉེན་
དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་གཉེན་པོ་འང་བདག་མེད་པར་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྤྲ་
བའི་སྦྱོ་ཞིག་གིས་གཉེན་པོ་བྱེད་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་འཐད་པར་དགའ་

སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྟོ་
འདོགས་དབེན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོ་བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས།
བདག་མེད་མཐོང་བ་ནི། བདག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ན་དེ་འབྱུང་བར་མི་རུས་ཏེ། གཉེན་པོ་
དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་ན་དེ་འགག་གོ་ཞེས་གསུངས། དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་
ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་བདག་དུ་འཇིན་པའི་
གཉེན་པོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ན་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་འབྱུང་མི་རུས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཅིག་ཆར་
མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྐབས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱིས་སྟོ་
ནས་འཇོག་སྟེ། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོ་གས་པའི་སྦྱོར་ལམ་པའི་
རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་མེད་ཅེས་སྒྲས་ན་ལུགས་འདིའི་ཁུངས་བྱབ་གྱི་གཞུང་
རྣམས་དང་མཐུན་མིན་རྣམ་དཔྱད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱད་ཅིག །ཡེ་ཤེས་ཕྱ་
རགས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་སྐབས་འདིར་ཅུང་མི་འཆམས་པས་རེ་
ཞིག་དོར་བར་བྱུངོ། །

ལྟ་པ་ནི།

རྩ་བར། འདི་ནི་གྱུར་པ་གཉིས་པའོ། །

དེས་ན་གྱུར་པ་གཉིས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ད་ནི་གྱུར་པ་གསུམ་པ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་འཆད་པ་ནི།

ཙ་བ། གསུམ་པ་ཡུལ་རྣམས་རྟུག་པོ་ལ། །

དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། །

ཞེས་གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་ནི་ཡུལ་རྣམ་པ་རྟུག་པོ་ལ་
དམིགས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་སྟེ། དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྟུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། དགོ་སོགས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། སེམས་བྱང་
བཤད་པ། རྣམ་ཤེས་རྟུག་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བཤད་པ། དེ་དག་
གང་གི་རྟུམ་འབྱུང་མི་འབྱུང་བཤད་པ་འོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། དགོ་
མི་དགོ་ལྱང་མ་བསྟན་གསུམ་སྟེ།

ཙ་བ། དགོ་དང་མི་དགོ་གཉིས་ཀ་མིན། །

ཞེས་དགོ་དང་མི་དགོ་བ་གཉིས་མིན་པ་སྟེ། ལྱང་མ་བསྟན་དང་གསུམ་
མོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཏི་
མུག་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་དགོ་བའོ། །ཆགས་པ་དང་ཞེ་
སྤང་གཏི་མུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མི་དགོ་བའོ། །དགོ་བ་དང་མི་
དགོ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
དགོ་བའང་མ་ཡིན་མི་དགོ་བའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་
གསུངས། ཞེས་ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི་མི་དགོ་བའོ་

ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་བའམ་ཞིབ་ཆ་མ་ཕྱེ་བ་ངོ་བོ་རགས་པ་ཙམ་བཤད་
པ་ཡིན་གྱི། ཆགས་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་ལ་མི་དགོ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
མ་ཁྱབ་ཅི་རིགས་ཡོད་པས་དེ་དག་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ཀྱིས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཅི་འདྲ་བ་དག་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པ་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཇི་སྟེད་
ཅིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ཀྱན་དུ་འགོ་དང་བྱེ་བྲག་ངེས། །

སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགོ་བ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་མོངས། །

ཚོར་བ་གསུམ་དང་དེར་མཚུངས་ལྡན། །

ཞེས། ཀྱན་འགོ་ལྔ་དང་། བྱེ་བྲག་སྟེ་ཡུལ་ངེས་ལྔ་དང་། སེམས་ལས་
བྱུང་བ་དགོ་བ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ལ་རྩ་ཉོན་དུག་
དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། གཞན་འགྱུར་བཞི་བཅས་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་པོ་
གང་ཚོར་བ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཀྱན་དུ་འགོ་
བ་ལ་སོགས་པ་གང་བསྟན་པ་དེ་དག་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་བས་ན། དེ་རབ་དུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དང་པོའི་རེག་ལ་སོགས་པ་དང་། །

ཞེས་རེག་པ་སོགས་ཚོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་
འགོ་བས་ན་ཀྱན་འགོ་ཞེས་བྱེད། །བྱེ་བྲག་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

ཕྱི་བཀའ་འདུན་མོས་དྲན་དང་བཅས་པ་དང་། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་སློབ་བྱ་བ་དེས། །

ཞེས་འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།
སློབ་སྦྱོང་གིས་རབ་དང་བཅས་ལྡེ་པོ་ནི། ཡུལ་བྱ་བ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་
ན། བྱ་བ་དེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་འཆད་པ་ནི།

ཕྱི་བཀའ་ དད་དང་ངོ་ཆ་བྲེལ་ཡོད་དང་། །

མ་ཆགས་ལ་སོགས་བཙུན་འགྲུས་དང་། །

ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་བག་ཡོད་བཅས། །

རྣམ་མི་འཆོ་དགོ་.....། །

ཞེས་དད་པ་དང་། ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། བྲེལ་ཡོད་དང་། མ་ཆགས་པ་དང་།
སོགས་སྤངས་བསྐྱབ་ཞེས་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་དགོ་ཕྱི་
གཏིས་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་དང་། བག་ཡོད་དང་།
བཏང་སྦྱོམས་དང་། རྣམ་པ་མི་འཆོ་བའི་དགོ་བ་སྦྱོང་བཅུ་གཅིག་གོ། །
ཕྱི་ཉོན་ཏུག་འཆད་པ་ནི།

ཕྱི་བཀའ་ཉོན་མོངས་ནི། །

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་གཏི་མུག་དང་། །

ང་ཀྱལ་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོས་མོ། །

ཞེས་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་།
གཏི་མུག་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་དུག་གོ །

ཉེ་ཉོན་དང་གཞན་འགྱུར་འཆད་པ་ནི།

རྩ་བ། ཁྱོད་དང་འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། །

འཆབ་དང་ཚིག་དང་ཕྱག་དོག་དང་། །

སེར་སྒྲ་དང་ནི་སྒྱུར་བཅས་དང་། །

གཡོ་རྒྱགས་རྣམ་འཛོལ་ཆ་མེད། །

ཁྱེལ་མེད་མུགས་དང་གློད་པ་དང་། །

མ་དད་པ་དང་ལེ་ལོ་དང་། །

བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངེས་དང་། །

རྣམ་གཡེང་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་དང་། །

འགྱོད་དང་གཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། །

རྟོག་པ་དང་ནི་དཔྱོད་པ་དང་། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་རྣམ་གཉིས། །

ཞེས་ཁྱོ་བ་དང་། འཁོན་འཛིན་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཚིག་པ་དང་།
ཕྱག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། སྒྱུ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་

འཆོ་དང་། རྩོམ་མེད་པ་དང་། བྲེལ་མེད་པ་དང་། ལྷུག་པ་དང་། རྩོད་
པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་དང་། བརྟེན་ངེས་དང་།
རྣམ་གཡེང་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུའོ། །
གོང་སྒྲོམ་དེ་དག་གི་ནང་ནས། དགོ་བ་བརྩུ་གཅིག་གི་ནང་ན། གཏི་མུག་
མེད་པའི་དགོ་རྩ་དང་། བག་ཡོད་དང་། རྣམ་པ་མི་འཆོ་བ་དང་། འདུ་
བྱེད་བཏང་སྒྲོམས་བཞི་དང་། རྩ་ཉོན་རྩུག་གི་ནང་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་
གྱི་ལྷ་བ་གཅིག་སྟེ་ལྷ་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་བསྐྱར་པས་ཉི་
ཤུ་རྩ་ལྷ་དང་། འགྱུར་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱེད་པ་དེ་དག་
ཀྱང་གོང་བཞིན་དུ་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྐྱར་ཏོ། །

གཉིས་ཞེས་པ་གཞན་འགྱུར་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། རྣམ་གཉིས་ཞེས་
པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་བསྐྱར་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་སེམས་བྱང་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རྟོག་བཏགས་ཀྱི་
ཁུད་པར་སོགས་ལ་རུང་ཟད་དཔུང་རྒྱུར་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་བྱོན་གྱི་མཁས་
པའི་འགྲེལ་པ་དུ་མར་གསལ་བས་འདིར་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐབས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་སྐབས་གཞན་བསྐྱར་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་དཔོན་དུ་ལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ད་ནི་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྒྲས་སོ། །གང་གི་ཆེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་དག་ཅིག་ཆར་དམིགས་པའི་རྟེན་དང་ཕྱད་ཀྱང་དེའི་
ཆོ། ཅི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་

འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། གཉིས་དང་མང་པོ་མི་འབྱུང་ངམ་སྒྲམ་པ་ལ།
 ཕྱོགས་འདི་ཡོད་པའི་དབང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྒྲམ་དེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཉིས་དང་། མང་པོ་དག་ཅིག་ཆར་འབྱུང་དུ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མེད་
 དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་དེ། གང་གི་
 མང་པོ་ཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མི་རུས་སོ་སྒྲམ་དུ་སེམས་
 སོ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ངེས་པ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་སྒྲམ་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་དང་ཕྱད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་དང་མང་པོ་དག་གི་རྒྱུ་དང་ཕྱད་
 པར་གྱུར་ན་ཡང་། དེའི་ཆེ་གཉིས་དང་མང་པོ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཕྱོགས་སྡེ་མའོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་བས།
 འདི་ལྟར།

ཅུ་བ། རྒྱ་རྣམས་ཅུ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལས། །
 ཇི་ལྟར་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། །
 རྣམ་ཤེས་ལྟར་ཅིག་ག་ལ་ཡིན། །
 རྒྱ་ལ་རྒྱ་བས་རྣམས་ཇི་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་རྣམས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་བ་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འབྱུང་བ་
 དང་། འགོ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་རྒྱུན་གང་དང་གང་
 གི་རྒྱུན་དང་འཕྲད་པ་དེ་དང་དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་སྟེ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་
 དང་ལྷན་ཅིག་གམ་མ་ཡིན་པར། འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་ཅིག་ཆར་རམ་རིམ་
 གྱི་སྐྱེས་སོ། །དཔེར་ན། རྩ་བ་རྒྱབས་རྣམས་ཅིག་ཆར་རམ་རིམ་གྱི་འབྱུང་
 བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ་སྟོ་གོས་ཡངས་པ་དཔེར་ན་རྩ་བའི་རྩ་རྒྱུན་དུ་འབབ་
 པ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱབས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་འགྱུར་ན་
 རྒྱབས་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་གཉིས་སམ་གསུམ་མམ། རྒྱབས་མང་
 པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་ཡང་རྒྱབས་མང་པོ་འབྱུང་
 སྟེ། རྩ་བའི་རྒྱུན་ཡང་འཆད་པར་མི་འགྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཡང་མི་
 མངོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོ་གོས་ཡངས་པའི་རྩ་བོ་དེའི་གནས་ལྟའི་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཀུན་དུ་བརྟེན་ཅིང་རབ་དུ་གནས་ནས་གལ་ཏེ་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་འབྱུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན་

ཡང་། གཉིས་སམ་གསུམ་མམ་ལྔ་བར་དུ་འབྱུང་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཅི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངམ། འོན་ཏེ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་འབྱུང་
སྟམ་པ་ལ།

རྩ་བ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །

རྟག་དུ་འོ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། །

སྟོམས་པ་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །

སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །

ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མེད་
པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་སྤྱི་བཏང་ནས་དམིགས་ཀྱི་
བསལ་བ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
དང་། འགོག་སྟོམས་དང་། གཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། བརྒྱལ་བའི་
གནས་སྐབས་ལྔ་མ་གཏོགས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་
ནི།རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་གང་ལ་བདག་དང་ཆོས་ཉི་བར་འདོགས་པ་དེ་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འཐད་སྒྱུབ་ཀྱི་རིགས་པས་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་
དང་།བྱེད་པ་པོ་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་
པ་ལ་ལུང་གིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི།

ད་ནི་བདག་དང་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་ལས་སྤྱི་རོལ་ན་
མེད་དེ་ཞེས་གང་དམ་བཅས་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་སྤྱིར། འདི་ལྟར།

རྩ་བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་འདི། །

རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་དེ་ཡི་གང་། །

རྣམ་བརྟགས་དེ་མེད་དེས་ན་འདི། །

ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ། །

ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་འདི་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་
ཡིས་དངོས་པོ་གང་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དེ་ནི་མེད་དེ། དེས་ན་ཁམས་
གསུམ་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་འདི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །ཙམ་སྐྱས་ནི། དེ་ལས་ལྟག་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་བཅད་པའི་
ཐ་ཆོག་གོ། །

འདི་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ནི། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་བྱེད་པ་
པོ་དང་། བྱེད་པ་མེད་ན་རྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ལས་བྱེད་པ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་སྐྱམ་པ་ལ།
དེའི་སྤྱིར།

རྩ་བ། རྣམ་ཤེས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །

ཕན་ཚུན་དག་ནི་དབང་གིས་ནི། །

དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་འགོ། །

དེས་ན་རྣམ་རྟོག་དེ་དེ་སྒྲེ། །

ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཉིད་ཕན་ཚུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བར་འགོ་སྒྲེ། དེས་ན་
བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དང་
དེ་དག་སྒྲེའོ། །

དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་ཚུན་གྱིས། ཀུན་གཞི་སྤྲ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་
གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དེ་དང་དེའི་འོག་མ་སྒྲེད་རུས་པའི་གནས་སྐབས་འཐོབ་ཅེས་བྱ་
བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཕན་ཚུན་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འདི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་རུས་པ་ཡོངས་སུ་གསོ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་
ཆོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འགྱུར་བའི་རྒྱུའོ། །
ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་
གཉིས་ག་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ས་བྱིན་
གྱི་མ་བརྒྲབས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་དེ་སྒྲེའོ། །འདི་
ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཇི་
ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་བཤམ་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ད་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་འགགས་ནས་
མ་འོངས་པའི་ཆོ་ཁྱར་མཆམས་སྤྱར་བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་གཉིས་ཀྱི།

བག་ཆགས་བཅས་པས་སྤྲུམ་ཡིས།

རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཟད་ནས་གཞན།

རྣམ་སྦྱིན་སྦྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་ཆོ་སྤྲུམ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤྲང་བའི་
བག་ཆགས་ཀྱིས་གསོས་པ་ལས་ཆོ་འདིའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་ཀྱན་གཞི་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། འདི་ཟད་པ་ན་སྤྱར་ཡང་སྤྲུམ་བཞིན་གསོས་དེ་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་
ཀྱན་གཞི་གཞན་དང་གཞན་འབྱུང་བས། གཞན་སྡེའི་བདག་ལྟར་རྟག་པར་
མི་འགྱུར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ཆད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་
བརྟན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་མ་
ཡིན་གྱི། འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བློ་པས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་
བསྦྱེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྤྲུམ་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་ཟད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ། །རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་གཞན་སྦྱེད་དེ་ཞེས་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
མདོའི་དགོངས་གཞིག་གསལ་བར་བསྟན་པ། དགོངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་འོ། ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡིན་ན་
མདོ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་སྡེ་དག་ལས་ནི། ཀུན་བདག་པ་དང་། གཞན་
ཀྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཞེ་ན། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་
བཞག་པར་འགལ་བ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས། །

དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་བདག་པ། །

དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བདག་པ་ཡི། །

ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་དོ། །

ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་གང་གིས་དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་པར་
བདག་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བདག་པ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་རམ། རང་གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་
མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱུང་ཇི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
རྣམས་མངོན་པར་ཞེན་པར་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་རྣམས་མེད་དེ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །ཀུན་བདག་པ་པའི་འོག་ཏུ་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཤད་པར་
བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །

རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཏེ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གྲུབ་ནི་དེ་ལ་སྤྲུལ་པོ། །

རྟག་དུ་མེད་པ་གྱུར་བ་གང་། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་ལས། །

གཞན་མིན་གཞན་མ་ཡིན་པའང་མིན། །

མི་རྟག་པ་སོགས་བཞིན་དུ་བཞིོད། །

དེ་མ་མཐོང་བར་དེ་མི་མཐོང་། །

ཞེས་མི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ལ་སྤྲུལ་པོ་སྟེ།
དགག་བྱ་ཀྱན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟག་དུ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
པར་གྱུར་པ་གང་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་སྟངས་དུ་ཆོས་བདག་བཀག་
ཅམ་ཉིད་ལ་འཇོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་གཞན་
དབང་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་མིན་པ་དང་། རྟོག་པ་གཞན་མ་ཡིན་པའང་
མིན་ཏེ། དཔེར་ན། དུས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བཞིོད་
དོ། །ཆོས་ཉིད་དེ་མ་མཐོང་བར་གཞན་དབང་སྤྱུ་མ་ལྟར་བྱ་མི་མཐོང་ངོ་། །
འདྲིའི་ཐད་འགྲེལ་པར་རྣམས་སུ་ཆོས་ཉིད་མ་མཐོང་བར། གཞན་དབང་
མི་མཐོང་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་གཞན་དབང་གཉིས་གཞན་
ཡང་མིན་གཞན་མ་ཡིན་པའང་མིན་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་བོས་

གོང་དུ་དེ་གཞན་དུ་འགྲེལ་ཁུལ་བྱས་པས་སྐབས་དོན་དུ་སོང་མིན་རྣམ་
དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཆལ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་རྩལ་ཉིད་ནི་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་མདོ་
སྡེ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མ་སྦྱེས་པ། མ་འགག་པ་
ཞེས་བསྟན་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ་འདི་ལྟར།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །

དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། ཀྱན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་
དང་། ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། གསུམ་མོ། །ཀྱན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་རྒྱར་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མཆོན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་ལྟ། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། ཆོས་
ཉིད་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཅུ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ། རྩོད་པ་སྤོང་བ། སེམས་
རྣམ་རིག་ཅུ་ལ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་ཚུལ། དོན་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། དང་པོ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་དབང་ཡང་། །
དེ་ནི་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བས། །
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་གཞན་ཡིན་ནོ། །

ཆས་ཀྱི་དོན་གྱི་དམ་པའང་དེ། །
འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ། །
དུས་རྒྱུ་མས་ཀྱན་ནའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །

ཅེས་དང་པོ་ཀྱན་བཏགས་ནི་མིང་བརྟམས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པས་མཚན་
ཉིད་གྱི་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ། །གཞན་དབང་ཡང་རང་དང་བདག་
ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བས་དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ།
རྒྱའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ཆས་
རྒྱུ་མས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་
བས་ན་གཟུང་བ་དང་འཇོག་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པའོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དམ་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའོ། །ཅི་
དོན་དམ་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དམ། སྒྲས་པ་མ་

ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེའོ། །ཀྱང་གི་སྒྲ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲར་
བཟོད་པ་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི་ཚེས་ཉིད་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་ཇི་
སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་པར་བྱའོ། །དུས་རྣམ་ཀུན་དུ་ན་དེ་བཞིན་
ཡོད་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་སྟོབ་པ་དང་མི་
སྟོབ་པའི་དུས་དག་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དུ་མ་ཡིན་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཡང་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་དམ་འོན་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གཞན་ཞིག་
ཡིན་སྟམ་པ་ལ། དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ། །

ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཤིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོངས་དུ་ཆུད་
པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཇོག་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གཟུང་བ་དང་འཇོག་པ་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར། འགོ་བ་འདི་དག་གིས་མིག་སོགས་འཇོག་
ཏེ་སྟམ་དུ་ལྟག་པར་ཆགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲ་བས།

རྩ་བ། ཇི་སྟེད་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་ལ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པ། །

དེ་སྤྱིད་འཛིན་པར་རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །

བག་ལ་ཉལ་བ་མི་ལྷོག་གོ། །

ཞེས་ཇི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མི་ལྷོག་པ་སྟེ་སྤྱོད་ས་
མི་རུས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་དོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཙམ་
དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཅི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་
ཡིན་ཏེ།

རྩ་བ། འདི་དག་རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་ཅེས། །

དེ་སྟམ་དུ་ནི་དམིགས་ནས་སྟ། །

ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་མཐུན་འཛོག་ན། །

དེ་ནི་ཙམ་ལ་མི་གནས་སོ། །

ཞེས་གང་གི་ཆེ་འདི་དག་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དོ་སྟམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
དེའི་རྣམ་པ་འབྱུང་བས་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
མཐུན་དུ་འཛོག་གོ། ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཐུན་དུ་འཛོག་ན། སེམས་ཙམ་
ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་དམིགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཙམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའི་འཛིན་པ་དེ་བསལ་
བའི་ཕྱིར། འདི་དག་རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་ཅེས། །དེ་སྟམ་དུ་ནི་དམིགས་ནས་
སྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་སོ། །

འདི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་གཏན་མེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་གང་
དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་གནས་པ་མ་གཏོགས་ཡོངས་
གཙོད་དུ་གང་ཡང་སྒྲུབ་དུ་མེད་དེ། དཔེར་ན། མེད་དགག་ཅེས་པ་སྟོ་གང་
ཞིག་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་དེ་ཀ་རང་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས། ཡོངས་
གཙོད་དུ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གང་ཡང་
མི་གཙོད་དོ། །ནམ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཛིན་པ་སྤངས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་ལ་རབ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ནམ་ཞིག་ཤེས་པས་དམིགས་པ་རྣམས། །

མི་དམིགས་དེ་ཡི་ཆོ་ན་ནི། །

རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་གནས། །

གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། །

ཅེས་ནམ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པས་སྤང་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་བསལ་དེ།
ཡུལ་ཕྱི་རོལ་དུ་མི་དམིགས་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ན་ནི། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་
གནས་དེ། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་
དམིགས་པ་གལ་འགྱུར།

ལྷ་པ་ནི། གང་གི་ཆེན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་རྣམ་
རིག་ཅམ་ལ་སེམས་གནས་པ་དེའི་ཆོ། སེམས་འདི་ལ་ཇི་སྐད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།

རྩ་བ། དེ་ནི་སེམས་མེད་མི་དམིགས་པ། །

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། །

གནས་ཀྱང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། །

གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྤངས་པས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། །

བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་དགེ་དང་བརྟན། །

དེ་ནི་བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །

བྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ། གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཡུལ་
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུབ་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་ན་འདྲིས་པ་མ་བྱས་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་གནས་
ཏེ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གནས་གྱུར་ནས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་

འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
 ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཐོབ་བོ། །གནས་གྱུར་དེ་
 ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་མེད་པས་
 ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་རྟོག་གི་བའི་སྟོང་
 ཡུལ་མིན་པ་དང་། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་
 དང་། འདི་ལྟར་དེ་ལ་དཔེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལོ། །
 དགོ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པའི་བདེ་བ་དང་། འདི་ལྟར་ཟག་
 པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དགོ་བ་ལོ། །བརྟན་པ་ནི་མི་ཟད་
 པ་ལོ། །བདེ་བ་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ་སྒྲིབ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟད་པ་འདི་ནི་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐྱེད་པ་ཐུབ་པ་བདེ་བ་གཤེགས་
 པའི་ཆོས་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་ཉུགས་པའི་རྣལ་
 འབྱུང་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བརྟན་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེ་བྲག་དུ་འགོ་
 བས་འབྲས་བུ་ཕུན་ཆོགས་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་འཇིན་པའི་སེམས་མེད་པ་དང་། གཟུང་བའི་དོན་མི་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ནི་སེམས་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ལ་འདྲིས་
 པར་མ་བྱས་པ་དང་། ཀྱན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་བཟལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་

ཤེས་ཞེས་བྱ། ཡེ་ཤེས་དེའི་འོག་དུ་གནས་གྱུར་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གནས་
 གྲང་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ། གནས་འདིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ། ཞེས་དང་། གནས་གྱུར་པ་དེ་ཡང་གང་
 སྤངས་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། གནས་ངན་ལེན་ནི་སྤངས་
 པས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ཞེས་དང་། གནས་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་དེ་
 ཉིད་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟག་པ་མེད་པའོ། །འཕགས་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དབྱིངས་སོ། །དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདིར་རྒྱའི་དོན་
 ཏོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སོ་སོར་
 རང་གི་རིག་པ་དང་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བ་ནི་རྣམ་པ་དག་པའི་
 དམིགས་པའི་བདེ་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བརྟན་པ་རྟག་པ་དང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་བའོ། །འདི་ནི་རྟག་པ་སྟེ་དེའི་
 ཕྱིར་བདེ་བའོ། ཞེས་གསུངས། དུལ་ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གྲང་།
 གནས་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། དབྱིངས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། འདི་ལྟར་གནས་ངན་ལེན་མེད་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་མཁྱེན་འདོད་ན་
 གཞུང་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པ་འཚེ།

མདོར་ན་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །

བཞི་པ་མཇུག་བྱང་ལ་གཉིས། མཛད་བྱང་དང་ཚོགས་བྱང་ལྟ་བུ་ཅིག་
དུ་བསྟན་པ་དང་། འགྱུར་བྱང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སུམ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ཚོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇོན་མི་ཏུ་དང་ཤལེན་དུ་བརྟེན་དང་
ཉུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྐྱུར་ཅིང་བསྟན་ལ་ཕབ་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སློབ་པའོ། །

སྒྲར་ཡང་སྒྲས་པ།

འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བ་ཤད་ལ་བརྟེན་ཆོག་དོན་རྣམས། །
རང་སྒྲོར་གང་འཆར་གསལ་བར་བ་ཤད་པ་འདིར། །
འགལ་འཁྲལ་ནོངས་པ་གང་མཆིས་དེ་དག་རྣམས། །
གཟུར་གནས་དཔྱོད་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུན་སྒྲར་འཆགས། །

འདིས་མཆོན་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་རྣམ་དཀར་ཆེས། །
བདག་འདྲའི་ཉམ་ཐག་སེམས་ཅན་རིག་ལམ་མིག །
ཕྱེ་ཕྱེ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པ་དང་། །
ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་སྤྱུལ་རྩུ་པའི་འགྲེལ་པ་དབྱིགས་གཉིན་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་དུ་མའི་ཞགས་རྩུལ་སྤྱི་བོ་ལེན་པའི་མཐུས།
 རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་ལ་སློ་མིག་རུང་ཟད་དགོ་བའི་ངང་
 རྩུལ་ཅན། ཤར་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་བདེ་ཆ་ཕུག་མོ་ཡུལ་དུ་སྤྱེས་པའི་
 འབྲས་སློ་སློང་སྤྱོད་འབྲས་ལྷ་རམས་པ་མཆིན་རབ་དཔལ་འབར་གྱིས་རྒྱ་
 གར་ལྷོ་ཕྱོགས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་རང་ཤག་དུ།
 བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༣༥ མེ་ཡག་ལོ་ཆོ་འཕུལ་ལྷ་བའི་ཆོས་༡༥ ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧
 ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༣ ཉིན་མཇུག་རྫོགས་པར་སྐྱར་བ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། ། །